

Yóni

Ísu wíyómpa'a iyówana kaumbo-wáái-áátáiyá'íyo miyáumai-aatai maisuwéna Yóni Ísun-aaí agaimakái. Ísuni kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasifinkemba moóráwigon-awi'a Yóni séna Ísun-aaísafesa érai'e síwae séna maarán-áái agaimakáie. Maníkón-imáyáámá aráátimindawi marapá'á ma'áñkaraimba wemá Ísun-iyé. Yóni séna wemá Maníkón-aaigon-iyé siyái. Ísu Maníkón-ááninko sáwí-imayaago ta'ótokaimpinkemba awásiyukaiwain-iyé síyantafena Ísu kawé-kísáú ímbo awánaron-kísau maiyái. Tuwímbai wenááísafesa érai'e sésa wení aampa'á arááiwáéwasa tuwímbai karo'é sésa símai sáwí'a uwánkaraawe. Ísu Maníkómpá'ó iyíyan-amba éna éraikoni áwáuma éna maé'mae'o iyawini áwáuman-iyé-aaísafesa érai'e sewí Ísu aúí'a úmai maé'mae'a íyani'a wéuwatinkaiye. Aúí'a úmai maé'mae'o wéowini áwáuma ísáaro. Miyán-áái Yóni agaimakáie.

¹ Áwáura'a maramá ímbo wéronka'a Maníkóní imáyáama aráátímiwaima wenáwí'a Maníkón-aaigon-iyé. Maníkón-aaigo aasiyaasí ména Maníkóe ména wemá Maníkó póna

² áwáura'a Maníkón-aaigo Maníkóe ména

³ seyaafá-tántáá'á úmarowana Maníkó imáyáa amúwana seyaafá-tántáá'á minkánáa paapé uráin-tantaa'a úmakaiye.

⁴ Maníkón-aaigo waásimo maé'mae'o íyawini áwáuman-iye. Miyáumai wemá waásifimba sáma kátinkena

⁵ kumeu'ó in-áémpá'á sáma kaisaná kumeu'ó í-tántáákómá sámo kain-tántáákómbá ímba íyáákkena kumeu'á uwánkaraiye.

⁶ Moóráwigon-awi'a Yóni mérowana Maníkó ai'maréna

⁷ sámo kain-áái maimaé seyaafá'-wáásífá'á winasá mináái isésa sésa érai'a Ísu Káráisitima waási sáma kátínkáíwain-iye síwae súwana

⁸ Yóni wemá ímba sámo kátínkáíwai póna sámo kátinkaindawin-aaí maimaéna kuráiyé.

⁹ Maníkón-aaigoma seyaafá'-wáásífimbá sáma kátínkáíwain-iye. Yóni simátímakonka'a Maníkón-aaigo marapá'-wáásífimbá kumpaapé uráiyé.

¹⁰ Maníkón-aaigo maramá úmakena marapá'á kumbérowasa marapá'-wáásí wení áwáuma ímba kawé'-úmai awánaraawe.

¹¹ Wenamáápa'a kumbérowasa wenamááraa ímba aaweyáá uwánkówasa

¹² tuwímbai aaweyáá uwánkesa wenááisafesa timankúnkúmba ésa Maníkómpákémbá kunkáiyé suwaná póna miwísáféna séna Maníkóní iyámpóísomban-owe siyáiyé.

¹³ Waási kentí imáyáafinkeni'a úmai wématinkaafó Maníkóní iyámpói ímba miyáumai Maníkóní iyámpóíyaani'a wéowe. Maníkó wení imáyáafinkembo uwátínkáimba pósa Maníkóní iyámpóíyaani'a wéowe.

14 Maníkón-aaigo waási úkéna marapá'á ména kentááfímbá mérowata awánaraumne. Farumó í-tántáá'wará arupísemo í-tántáá'wará'á wempímbá sáwífa'a wéron-kwaasi póna sámó kainkwará'-wáásí úwata awánaraumne. Afowámá ááninkomba kímborawigomba póna sama amúwana misáwará'á mérowata awánaraumne.

15 Yóni wentáféna seyaafá'-wáásí simátimena séna kembá ímbo masínkaronka'a kesínaaembo tındawi wenónkáámbá paápé uréna ména póna kembá íyáákaraiye siyáunda-aaí minkwáásísáfé'a siyáumne siyáíye.

16 Farumó í-tántáá'á wempímbá sáwífa'o wérailwai póna kentáá kawé'á wéuwasinkamaena wéwiye.

17 Naaófá'á Maníkó Mósesemba ai'maréna séna kesí ámaámba simátimiyo siyéna ánaaemba Ísu Káraísitimba ai'maréna séna farumó í-tántáá'é arupísemo í-tántáá'é mútimiyo siyáíye.

18 Naaófá'-naofa'e káfé'e marapá'-wáásí Maníkón-ane'á ímba awánaraambanifo kímborawigo ááninkoma wesé'a ména mimbórái'a úmai ména póna kentáá wéaraasimiye.

Yóni nombó maitínkaraiwain-aaí.

Mátíyu 3:1-12, Mááka 1:7-9, Rúku 3:15-17

19 Yérúsaremu-naopakemba Yúndaa-kawaa-waasi ámaán-kisau-waasiye Rífáin-andafaken-kwaasiye ti'márówasa Yónimpa'a tésa áísai esa sésa emá nááwa'ono suwaná

20 Yóni ímba umémpa'a tuwómba afora'á séna Maníkómó íyáfasinankaraiwai Káráísiti ímba kemá úne súwasa

21 sésa emá nááwa'o. Íráiyaa naaófá'á Maníkón-aaimo simátimakaiwaiya'ono suwaná Yóni séna ímbaniye súwasa miwí sésa naaófá'á Maníkó séna kesáái simátimindawi Móseseraan-kwaasi ai'maráanana kumíníyemo siyáimba wemá ewá'ónó suwaná Yóni séna ímbaniye súwasa

22 miwí sésa nááwa'ono simásimiyo. Simásimínda-aai si'mákaawisa kosimátimeno suwaná

23 Yóni simátimena séna Maníkón-aai simátimakowin-awi'a Áísáya naaófá'á agaimaréna séna

máásai-marafa'a moóráwigo ména
aaemáíyakemba séna Fasi'aénkóní aambá
wi'ankáiyamba wení aambá arupíse

íyana minámpá'á wíno

siyáimba mindá kemá úne Yóni súwasa

24 taáisai-un-kwaasifinkemba tuwímbai áamáan-kawaa-waasi miwí

25 Yónimba áísai esa sésa emó sémo Maníkómó íyáfasinankaiwai ímba kemá úne. Ímba kemá Íráiyaa úne. Maníkón-aaimo simátimindawi Móseseraan-kwaasi ímba kemá úne. Emó siyáandanifo nóintafewa nombá wémaitinkaano suwaná

26 Yóni séna kemá non-aantemba wémaitinkaunana kentí afufumpimbó moóráwigomo méraimba ímba wéawanaamba póna

27 ánaaembo kesínaaenka'o tíndawi wemó aaimó síndara'o kemó sendá sáwí'an-íye. Wení

kísaumo wémaundasafe'a kemá úwoi-waasi úne Yóni siyáye.

²⁸ Yóndani-nonkoni menáípá'á Pétáni-naopa'a Yóni nombá wémaitinkowasa áísai uwaná Yóni mináái simátímakaiye.

Ísun-aaí Yóni simátímakain-aaí.

²⁹ Simátimena aafáyáaraamba Ísumo túmba Yóni awánéna simátimena séna kentí sáwí-imayaasafesa ísámai sipisípi-araa'o tufú'maimo Maníkómbó ámentemba wétin-kwaasi seyaafá'-wáásítí sáwí-imayaasafena ísámai maitiyuwáíndasafena póna puwíníye. Míndásafena Maníkó ai'maráísana kúmimba póna puwíníye.

³⁰ Kembá ímbo masínkarónka'a kesínaaembo tíndawi wendónkáámbá ména kembá iyáákaraiyemo siyáunda-aaí minkwáásísáfé'a siyáumne.

³¹ Maníkómó iyáfasinankaiwain-aaí isé'a nááwantafesawa séo siyáunda isa'á nombá wémaitinkaunda pósa Ísareri-waasi wembá kawe'-úmai awánánááwe Yóni siyáye.

³²⁻³⁴ Yóni awánaron-aaí simátimena séna Maníkómó iyáfasinankaraiwaintafe'a sé'a nááwa'iyomo siyáunda wíyómpakemba Maníkóní ámútanko mááufu'-numagoraamba úmaena wenane'á kumbérais'a awáné'a sááka'a makáunda póna Maníkó si'mákaiwai séna nombá wémaitinkenana kesí ámútanko moórá-waasigon-ane'á kumbaína emá awáné sé Ufaen-ámútánkó tirumpimbá óraa'o uwátinkaindawin-íye siyáin-aaí sááka'o makáundara'a póna miyámó

imbá awáné'a simátimé'a sune. Wemá
Maníkón-ááninkon-iye Yóni siyáiyé.

Énduruwe Pítaae'a Ísumbo arááíwakaayan-aaí.

³⁵ Simátiména aafáyáaraamba Yóniye wení
kísau-waasiyaiye méresa

³⁶ Ísumo kúmba awánésa uwaná Yóni
séna minkwáásí Maníkó ai'mákain-kwaasi
póna seyaafá'-wáásítí sáwí-imayaasafena
ísamai puwíníye. Kentí sáwí-imayaasafesa
ísamai sipisípi-araa'o tufú'maimo Maníkómbó
áméntemba seyaafá'-wáásítí sáwí-imayaasafena
ísamai puwíníye súwasarai

³⁷ mindárai isésarai Ísun-ánaaemba
arááíwáúyana

³⁸ Ísu faé'mai métuwanéna séna
nóintafekaiya'oyo súwasarai miwí tááfinkemba
sésarai Raapaiyo nááfara méraano waé'mai
sésarai óraakoo nááfara méraano suyaná

³⁹ Ísu séna taawánaakaiyo súwasarai wesé'a
kuyambá mindáúmpá'á koméresa aafáúmó
taenónka'a koméraawe.

⁴⁰ Yónimo siyáin-aaí iséna Ísumbo arááíwakon-
kwaasi moóráwigon-awi'a Énduru wemá Sáímoni
Pítaan-áfáko

⁴¹ aifa'á awaaó ayaafái úmai awánéna
séna Maníkómó íyáfasinankaraiwai Mésíyaa
méraisa'a awánaraumne siyáiyé. Mésíyaawe-
awi'a waé'mai Kíríki-waasi-taafinkemba
Karáísitiye sembá mináwíkóní áwáuma Maníkómó
íyáfasinankaraiwain-iye wésewe.

⁴² Sáímonimba áí'maena Ísumpa'a tuyaná Ísu
awánéna séna Yónin-ááninko óne. Enáwí'a

Sáímoniye. Moórá-awi'a Pítaawe simánkaumne Ísu siyáíye. Miwí tááífinkemba Pítaawemo sembá óraa'-ontankowe wésewe.

*Fírípiye Nátániyeriye Ísumbo arááíwakaayan-
aai.*

⁴³ Aafáyáaraamba Ísu séna Káriri-aempa'a kónae séna Fírípimba ayaafái úmai awánéna séna kembá sirááíwauwo siyáíye.

⁴⁴ Wemá Pétésáítafakemba Éndurunte Pítaanteti naaópaken-kwaasin-iyé.

⁴⁵ Fírípi Nátániyerimba ayaafái éna séna Mósese Maníkón-aai aúfáífimba agaimarówasa Maníkón-aai simátímakowiye aúfáífimba agaimarésamo siyáan-kwaasigonta awánaraumne. Wemá Násareti-naopakemba Yósepin-ááninkon-awi'a Ísun-iyé súwana

⁴⁶ Nátániyeri séna kesáámó súndasa Násareti-naopakemba ímba kawé'-wáásín-iyé wésune súwana Fírípi séna taawánaao súwasarai

⁴⁷ kuyambá Ísu Nátániyerimba awánéna séna maandá érai'a Ísareri-waasigo éna ímbo karo'-ímáyáámó wéráiwai wétiye súwana

⁴⁸ Nátániyeri áísai éna séna nóra úmaiya kesí imáyáa suwánéwa sénó súwana Ísu séna Fírípi ímbo áántarainka'a ení naaópa'a piyáí-áwáura'a méraana'a kesí imáyáafinkemba awánaraumne súwana

⁴⁹ Nátániyeri séna óraakoo emá Maníkón-ááninko e Ísareri-waasi kentáásí kawáágó óne súwana

50 Ísu séna piyáí-áwáura'a méraana'a kesí imáyáafinkemba awánaraumne súndasafe kentáfé sé érai'e Maníkón-ááninko óne wésene. Ení naaópa'a méraana'a imáyáafinkembo awánaraundasafe sénda po mintántáákómbó íyáákainda-tantaa'a ánaaemba awánáínone.

51 Érai'a simátime'a sune. Wíyómpa'a kampúaran-tawaai tuwínkaa'a ínasa wíyómpakemba waási úranko kumpaapé uráundawifa'a wíyómpaken-kisau-waasi iyé-kunke íya'a tuwánánááwe Ísu siyáíye.

2

Ísu non-úramba wáíni-nombo waé'makain-aaí.

1 Aúnkáraamba Káríri-aempa'a Kéna-naopa'a túwaandu urésa aaré wétó'waai-esa Ísun-anówa komérowasa

2 Ísune wení kísau-waasiye táántowasa komérowasa

3 ándá-aran-domba nowaná tai'ówana Ísun-anówa Ísuntafena séna ándá-aran-domba tai'áíye súwana

4 Ísu séna kesí kísausafe ímba simásimiyo. Seyaafá'nánká'ó kesí áwáumo suwánáíyan-kanaa ímba tiyáíye súwana

5 Ísun-anówa kísau-waasisafena séna simátimindantemban-oro siyáíye.

6 Yúndaa-waasi tiyáámbo non-kwíyúmba mindásafena afa'mórée óraa-sawema wérowana

7 Ísu kísau-waasisafena séna misáwéfimbá nombá fatímai ówitaaro súwasa fatímai ówitamarowana

8 Ísu séna tuwímbai-nomba umaé'a tónká'ó káráwiyaiwaimba mááméro súwasa miyá uwaná

9 mindómbá ándá-aran-domba urówana tónká'ó káráwiyowi néna séna nááfaken-dona'iyomo súmba kísau-waasi Ísun-aai isésa awánaraawe. Nááfaken-dona'iyó séna aaremó maún-kwaasigomba áántowana túwana séna

10 seyaafá'-wáásí aifa'á kawel'-ándá-árán-dómbá timéwasa násúwááwasa úwoi-anda-aran-domba wétimewe. Emá ímba miyá óndarakemba ánaqemba kawel'-ándá-árán-dómbá wésimene siyáíye.

11 Káríri-aempa'a Kéna-naopa'a Ísu minkísáú-wáámé'á úmba wení fasi'aémbá aráátimuwasa wení kísau-waasi awánésa timankúnkúmba ésa sésa Maníkómpákémbá kunkáíye siyááwe.

12 Minkákémbá Ísuwe anówawe mináfáráwáínóndaawe wení kísau-waasiye miyáumai-waasi Kápaneamu-naopa'a kárika'a kumbéraawe.

Ísu óraa'-amaan-daumpa'o iyáin-aai.

Mátíyu 21:12-13, Mááka 11:15-19, Rúku 19:45-46

13 Naaófá'ó Maníkó Yúndaa-waasi tíyótaimo í-tánón-kánáá tóso ún-kanaama ampáámbá wéunka'a Ísu Yérúsaremu-naopa'a wéna

14 óraa'-amaan-daumpa'a iyúmba mifá'á waásisomba mésa Maníkómbó amíyantafesa purumakawé sipisípiye mááufu'-numawe wémeyambaresa áamáán-dankoni óntamba wémeyanesa mérowana Ísu tuwánéna

15 ándásamba ufántuwena mindásamba purumakawé sipisípiye tusú uwásuwena áamáán-dankoni óntambo méyámbárón-kwaasiti taaremá tawísísuwena

16 mááufu'-numamo méyámbárón-kwaasisafena séna maimaé'a kóro. Kesifoní naaúmpa'a ímba maaketí márémba maimaé'a kóro Ísu súwasa

17 wení kísau-waasi awánésa sésa naaófá'á Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna Maníkóo ení naambá sáwí'a ofó sé'a óraa'-imayaa wéune agaimaréna siyónka'a pósa mináái wení kísau-waasi tááka'a makáawe.

18 Yúndaa-kawaa-waasi Ísuntafesa sésa nóin-kwaamera inatááwá awánéta séta Maníkó fasi'aémbá ámakaintafema óraa'-amaan-daumpa'a miyá ónesa sénaumne suwaná

19 Ísu séna maanáamáán-dámbá tawísísuwewa'a kaumbo-kánáará'á úmaranaumne súwasa

20 sésa maanáamáán-dámbá ayáátááka'a 46 aatai maisuwésa úmakaan-damba isamá emá sé kaumbo-kánáá úmaranaumne wésene sumbánifo

21 mindá áamáán-dantafenamo siyáimba wení áúsafena siyáíye.

22 Ánaaemba pukáimpinkemba Maníkó Ísumba iyáfasinankonka'a wení kísau-waasi mináái tááka'a marésa sésa Ísu siyáin-aai érai'-aai siyáimbaniye sésa Maníkón-aai aúfáífinken-aai érai'-aain-iyé siyáawe.

23 Naaófá'ó Maníkómó Yúndaa-waasi tíyótaimo í-tánón-kánáará'á Yérúsaremufa'a Ísu fí'o-fi'on-kisau kawé-kísáú maúwasa waásisomba awánésa

Ísuntafesa sésa érai'a Maníkómpákémbá kunkáiyé
sumbánifo

²⁴ Ísu waási tirumpimbá awánéna séna mináái
kentáfesa ímba tirumpinkémbá wésefo tuwesaraí
kembá uwásinkanaawe séna

²⁵ waási ímba simámun-aafinkenban-ifo wemá
waási tirumpimbá awánarontafena Ísu mináái
siyáiyé.

3

Níkótímási Ísumbo áisai uráin-aai.

¹ Moóráwigo áamáan-kawaa-waasi Yúndaa-
waasiti kawáágón-áwí'a Níkótímási

² moórá-no'waamba Ísumpa'a téna séna
óraakoo Maníkón-aai simásímíndasafena embá
ai'maráísama taméeraanata awánaraumne.
Maníkómó embó fasi'aémbó ímbo ámakainkakaa
fi'o-fi'on-kawe-kisau ímba kanaa'a maésino
súwana

³ Ísu séna érai'a simáme'a sune. Ímbo aneka'ó
aúraan-úmaimo matinkáiyawimo ésa Maníkóní
nombara ímba maénááwe súwana

⁴ Níkótímási séna óraa'a uwáguraafó
nóraumaiya

aúí'a ónaao séna tinóisai tirumpimbá ímba
aneká komaiyasa matinkánááwe súwana

⁵⁻⁶ Ísu séna érai'a simáme'a sune. Waásimo
matinkáamba mindá waásin-ófo Maníkóní
ámútankomo uwátínkáimba mindá Maníkóní
ámútankowara'a aúí'a wéowe. Ímbo nonkwará
Maníkóní ámútankowara'ó aúraani'ó úmaimo
méraiyaani'ó uwátínkááwi Maníkómó kawáánipa'a
ímba méranaawe.

⁷ Aneka'á aúraan-úmai matinkáíníyemo sún-da-aaisafena ímba áá'a íno.

⁸ Maarán-áái imáyáan-uwo. Fiyúndágo wení imáyáafinkemba wéwisasa ane'á ímba wéawanesa sésa nááfakena nááfara wéwiyo wésewe. Miyámó intembá Maníkóní ámútanko miyaráán-úmai waási wéuwatinkaiye súwana

⁹ Níkótímási séna nóra énawa miyá íníyo súwana

¹⁰ Ísu séna Ísareri-waasifimba aaí wésimatimendawi óndanifo mináái ímba isááne.

¹¹ Érai'a simáme'a sune. Kesáámó awánaraunda-tanta'a'le ísaraunda-tantaatafeta wésimatimunda isa'á ímba wéisaawe.

¹² Miyá wéon-tanta'a'le marapá'ó wéon-tantaatafe'o wésimamunda ímba érai'e séndanifo wíyómpaken-tantaatafe'o simáméndamo e nóra séwa érai'e sínono.

¹³ Ímba wíyómpa'a iyésa kunkáafo keyáá wíyómpakemba kunké'a kumpaapé uráundawi wíyómpaken-tanta'a'la kanaa'á aráátimune.

¹⁴ Naaófá'á Mósesé óntamba iyaankafayaambá úmai taaiya'ó mósá marówasa puwónaesamo un-kwáásí awánésa ímba pukáawe. Miyámó uráintemba kembá waási úranko kumpaapé uráundawimba sínkambai aaraa-táiyá'á mósá maráiyamba pósá

¹⁵ kesááisafesamo timankúnkúmbo íyawimo ésa aúí'a úmai aasiyaasí maé'mae'a ónááwe Ísu siyáíye.

¹⁶ Maníkó marapá'ó méraan-kwaasisafena áfááraumai aruntaféna éna póna wenáánimba kímborawigomba ai'marówana kunkáimba pósá

wenáaisafesamo timankúnkúmbo íyawí waásimo méraawini áwáuma Maníkóní némpa'a ímba maé'mae'a ónááfo wení ewaa'á aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe.

¹⁷ Marapá'-wáásí aaifimbá maitinkaaó séna Maníkó ááninkomba ímba ai'marówana kunkáifo marapá'-wáásí sáwí-imayaafimbo méraawi kuntí'mai kawé'-ámpá'á métinkaaó séna Maníkó ááninkomba ai'marówana kunkáíye.

¹⁸ Maníkó ááninkon-aaisafesa timankúnkúmbo íyawí ímba aaifimbá maitinkáínífo ímbo timankúnkúmbo íyawí é'a aaifimbá maitínkaraiye. Maníkóní kimbora-aaninkon-aaisafesa ímbo timankúnkúmbo wéiyawisafena é'a aaifimbá maitínkaraiye.

¹⁹ Sámo kátínkáíwai marapá'á kunkáimbanifo waási sáwí'a wéesa pósa kumeu'ó

in-áémpátáfésa imáyáa ésa sámo kátínkáíwaifa'o ímbo tentáféna aaifimbá maitinkáíníye.

²⁰ Sáwí'o wéowi sámo kátínkáíwaintafesa ímba wétinkaisasa kesí kísau paápé ifo sésa ímba sámo kátínkáíwaifa'a tawémaewe. Sáwí'o owí miyá wéofó

²¹ arupísemo owí sámo kátínkáíwaifa'a taméraamba pósa Maníkómó sintembó ombá wétuwanaawe.

Yóni Ísun-aaimo simátímakain-aii.

²² Minkákémbá Yúndiyaa-aempa'a Ísuwe wení kísau-waasiye komésa nombá wémaitinkowana

²³⁻²⁴ minkánaárá'á Yónimba ándáfa'a ímba máánkaronka'a Ínóni-aempa'a Sérími-naokoni ewaa'-nónaumpa'a Yóni ména sáwífa'-nomba

wéropa'a mérowasa waásisomba tóso uwaná
Yóni nombá wémaitinkowasa

²⁵ Yónini kísau-waasisonte moórá Yúndaa-
waasigo-iyaise mésa nombó maitínkón-aaisafesa
wesimán-kwesiman-esa

²⁶ Yónini kísau-waasisomba wembá tasimámesa
sésa óraakoo Yóndani-nonkoni menáipá'ó esé'o
máíwaimba wenáwí'o mósá maráándawimba
wemá nombá wémaitinkaisasa sáwífa'-waasi
wétoso owe suwaná

²⁷ Yóni séna Maníkómó tímíساسamo ombá mindá
miwínén-iyé.

²⁸ Kemó siyáunda Maníkómó íyáfasinankaraiwai
ímba kemá úmpo si'marówa'a wení aifa'á
tiyáumnemo siyáunda-aai ísaraawe.

²⁹ Maarán-áái imáyáan-oro. Aú-ininkomo
awaaikómpá'ó tisanamá awaaikó amááraasombo
aamoimó onten-úmai Ísumpa'a tewa'á aamoí
wéune.

³⁰ Wemá óraa'-waasi imbá póna wenáwíko
íyáákainifo kemá kári'-waasi únda póna kesúwíko
kumíníye Yóni siyáíye.

³¹ Wíyómpakewi seyaafá'nánká íyáákaraiye.
Maankákén-kwáásí marapá'-wáásí pósa
marapá'ó wéon-tantaatafesa wésefo
wíyómpaken-kwaasi íyáákarain-kwaasi póna

³² awánarain-tantaa ísarain-tantaatafena
sisasá ímba ísáámbanifo

³³ wenááisafesa érai'e sewí sésa Maníkó érai'-
aaigoni áwáun-iyé sisasá tuwánésa sésa Maníkó
érai'-aaigoni áwáun-iyé wésewe.

³⁴ Maníkó ai'mákaiwaimba wení ámútamba
ámakaimba póna Maníkón-aai wésisasa

minááísáfésamo érai'emo sewí sésa Maníkó érai'-aaigoni áwáun-iyé wésewe.

³⁵ Maníkó afowámá éna ááninkomba arumbá aména sésa seyaafá-tántáá'á kawáánúmai káráwiyuwo siyáíye.

³⁶ Ááninkon-aaisafesamo timankúnkúmbo ésamo wesé'o kááísamaimo mérai yawi aúí'a úmai maé'mae'a ónááfo wenááimo ímbo ísámaimo kawé'ó iyawi ímba aúí'a úmai mérewana Maníkóni áyángo miwísé'a aasiyaasí waé'wae'a isasá méraawe.

4

Sámériyaa-faken-ininkon-aaí.

¹⁻³ Yóni nombó maitínkáín-kwaasi Ísumo maitínkáíwai kóyáákaraiye. Énifo Ísu ímba maitínkaraífo wení kísau-waasi maitínkaraawe. Yónimo maitínkáín-kwaasi Ísumo maitínkáímba kóyáákamai-waasi maitínkáín-aaí áamáán-kawaa-waasimo ísón-aaí Ísu iséna Yúndiyaa-aempa'a tuwéna aneka'á Káíriri-aempa'a kónae sésa

⁴ Sámériyaa-ampa'a kónae sésa

⁵ kúmba Sámériyaa-aempa'a Sáíkaa-naopa'a naaófá'ó Yékopumo ááninko Yósepimbo ámakom-barama ewaa'á wéron-daopa'a kúmba

⁶ Yékopu nombó uwínenamo u'makóm-bai'a wérowana aampa'á kúwana Ísumba awesaraí úwana mimbáíká'á wááwái komérowasa

⁷⁻⁸ wení kísau-waasi tómbá méyánónae sésa naaópa'a kuwaná Sámériyaa-ininko nombá uwínena túwana Ísu sésa nombá usimiyó súwana

⁹ minínínkó sésa emá Yúndaa-waasi ómpo kemá Sámériyaa-inimba úmpo ímba nombá usimiyó

siyó siyáíye. Yúndaa-waasiye Sámériyaa-waasiye ímba moórá-anafinkemba wénaafo ímba nombá usimiyó siyó súwana

¹⁰ Ísu séna Maníkómó kanaán-úmaimo amínda-tantaa'a ímba awánaraane. Nombá usimiyómó súnda-waasigosi áwáuma ímba suwánáánda-waasi úne. Kesí áwáumo suwánáándawiyaantasi aasiyaasimó maé'mae'o on-dómbá simiyó séna'a amúsino súwana

¹¹ minínínkó séna maandómbá káúnkáúmpá'ó kunkwéraimba náán-anafina aasiyaasimó maé'mae'o on-dómbá uwínono.

¹² Kentáá síwá'nágo Yékopu maandóm-bái'á u'maréna wení sipisípiye wení akúnté'o tímakaimba isasá maandómbá wénaawe. Kemó súnda emá tímínda-nonko Yékopumo tímakain-donkomba ímba íyáákainiye wésune súwana

¹³ Ísu séna maandómbó wénaiyawimo éna aneka'á nontáféna tinkáínífo

¹⁴ kemó tíménda-nombo náíyawimo éna ímba aneka'á nontáféna tinkáíníye. Kemó tíménda-nombo náíyawimo éna tirumpimbá nonaumpinkémbó íyáúsenamo intenkáámbá ínasa pósa aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe súwana

¹⁵ minínínkó séna emó sénda-nomba símína'a naananá nontáféna ímba sinkáína'a ímba maampínkémbá tauwóno súwana

¹⁶ Ísu séna enawaaikómbá koáántamae tiyó súwana

¹⁷ séna kesuwaai'íyaimba úne súwana Ísu séna emá érai'a séndamanifo

¹⁸ séfataase-wamba maiyé miwísé'o maénda isamá káfé'o minkwáásígóe'o emó méraanda

ímba enawaai'á isamá pó érai'-aai simásimene súwana

¹⁹ minínínkó séna kemó imáyáamo únda Maníkón-aai simátimendawi óne.

²⁰ Sámériyaa-waasi kentáá síwá'ná sésa maanómáká'á Maníkón-ímáyáá mósá máraaro siyáawa'a kembiwí Yúndaa-waasi sé'a Yérúsaremu-naopa'a Maníkón-ímáyáá mósá máraaro wésewe súwana

²¹ Ísu séna kemó sendamá érai'e siyó. Moórá-kanaamo tinda ímba maanómáká'wára Yérúsaremu-naopa'wara'-aantembanifo seyaafá'-náópá'wará'á kesifon-ímáyáá mósá maránááwe.

²² Kembiwí Sámériyaa-waasi wen-ímáyáá máraámbanifo wení áwáuma ímba awánare'a wéowe. Yúndaa-waasisa wen-ímáyáá mósá maréta wení áwáusa awánaraumne. Maníkó séna moóráwigo sáwí'o úmimo méraampinkemba kawe'-ámpá'á métinkanae síndawi Yúndaa-waasifinkemba paápé íníye siyáíye.

²³ Kesifo séna ken-ímáyáámó mósá maráiyamba ímba tóikakemba sé'a érai'a tirumpinkémbá ken-ímáyáá mósá máraaro siyáimba miyáumai moórá-kanaa wétisasamo érai'o kesifon-ímáyáámó mósá wémaraiyawí tirumpinkémbá arupíse úmai kesifon-ímáyáá mósá maránááwe.

²⁴ Maníkómbá áuma ímba wéraisana ámútanko méraisasa pósa ímba túrantamba ane'á wéawanaafo miyaráán-úmai Maníkón-ímáyáámó mósá máraambo ombá wení ámútanko túwa'nai isasá tirumpinkémbá wen-ímáyáá mósá máraaro súwana

²⁵ minínínkó séna Maníkómó íyáfasinankaraiwai

Káráísitiyemo sewí kumíníye. Kumíndara'a seyaafá-tántaátáféna simátiminiye sewa'á ísaraumne súwana

²⁶ Ísu séna minááímó séndawi maandá kemá úne Ísu siyáíye.

²⁷ Ísu mináái wésuwasa wení kísau-waasi kouwerésa Ísumo Sámériyaa-ininkontafenamo súmba Yúndaa-waasiti namuro-ínínkóntáféna wésuwana póna táá'a úwasa tirumpin-ímáyáá ésa minínínkóntáféna nóintafenawa wéankaisanawa iyó-imayaa ésa Ísuntafesa nóra sénawa minínínkóe'a wésiyo-imayaa ésa ímba taáisai uwaná

²⁸ minínínkó wení sawe-kúrámá tuwéna naaópa'a wéna simátimena séna

²⁹ seyaafá'ó uráunda-tantaa'a wépaape in-kwaasi méraiye. Maníkómó iyáfasinankaiwaiya'iyó taawánaaro súwasa

³⁰ naaópa'a tuwésa Ísumpa'a tumbá

³¹ Ísuni kísau-waasi Ísuntafesa sésa óraakoo tómbá naaó suwaná

³² Ísu séna kemá ímbo awánaan-tomba makáumne súwasa

³³ wení kísau-waasi keáímbá sésa nááwa tómbá maimaénawa máámakaiyo suwaná

³⁴ Ísu séna tóntáfénamo tááimo taintembá si'mákaiwain-aaí isé'a wení kísau maimaé wéwe'a taí'áandasafena wésinkaiye.

³⁵ Kísau'fa'a wérain-tontafe'a éiyain-kwiyomba kóínana áfuma káínata fáká'mai túwaandu ónaumne wésefo kemá sune. Awánaaro. Káfé'a maankánáá tómbó áfumo kaintembá miyaráán-úmai waásisomba tí'mai Maníkómpá'á túwaandu ónááwe.

³⁶⁻³⁷ Waásisombo tí'mai Maníkómpá'ó túwaandu uwátinkaiyan-kwaasimo ésa miwí kawe'-méyámbá maíyasa Maníkómpá'ó tíyan-kwaasi aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe sune. Tuwímbai kísau úmaraiyasa fí'owi fakaránááwe wésewe. Miyáumai kísau iyawiwara'e fakaráiyawiwara'e aamoí ónááwe.

³⁸ Fí'owi kisaumo úmakaamba isa'á kemá ti'maráúna'a fí'owiti kisaufaken-tomba wéfakaraawe Ísu waé'mai-aai simátímakaiye.

³⁹ Énifo minínínkó séna seyaafá'ó uráunda-tantaa'a paápé uráíye siyáin-aai isésa pósa Sámériyaa-waasi mindáópaken-kwaasi Ísuntafesa sésa érai'a Maníkómó iyáfasinankaraiwain-íye sésa

⁴⁰ Ísumpa'a tésa sésa kentáásí naaópa'a taméraao suwaná Ísu kae-kánáá koména

⁴¹ aai simátimuwasa isésa sáwífa'-waasiwara'a sésa érai'a sáwí'o úmaimo méraundafinkenta kawe'-ámpátáámó mésinkaindawin-íye sésa

⁴² minínínkómbá simámesa sésa ímba enááisafeta aantembanifo wenááimo ísaraundasafeta séta marapá'-wáásí sáwí'o úmaimo méraundafinkemba kawe'-ámpátá mésinkaindawin-íye siyáawe.

Ísu moórá-iyampoimo asófankarain-aai.

⁴³ Ísu kae'-nó'wáámbá waéna mindáópa'a tuwéna Káríri-aempa'a kónae séna wéna

⁴⁴ séna Maníkón-aai simátímíwain-awí'a we-namááraa ímba mósá máraáfo fí'on-daopaken-kwaasi wenáwí'a mósá wémaraawe súwana

⁴⁵ miyáumai Káríri-aempa'a kúwasa mináémpákén-kwáásí aamoí uwánkaraawe.

Ááéma tíyótaimo í-tánón-kánáará'á miwí
Yérúsaremu-naopa'a komésa Ísumo kisaumo
maiýáimba awánaraamba pósa aamoí
uwánkaraawe.

⁴⁶ Aamoí uwánkówana Ísu Káriri-aempa'a
wénena Kéna-naopa'a non-úranko ándá-aran-
dombo úkáin-daopa'o kúmba kámáni-waasi
Kápaneamu-naopaken-kwaasigo ááninkomba áí'a
wéuwana

⁴⁷ Ísu Yúndiyaa-aempakemba Káriri-aempa'a
tiyáin-aaí iséna Ísumpa'a téna séna kesááninko
puwíndasafena wéisa'a úmpo kesí naaópa'a kuré
koasófankainono súwana

⁴⁸ Ísu séna ímbo fí'o-fi'on-kisau-waame'o
awáné'o é'a

ímba kesááisafe'a timankúnkúmba ónááwe
súwana

⁴⁹ óraakoo kesáánimba puwíndasafena wéimba
minúwóiyáán-úmai tiyó súwana

⁵⁰ Ísu séna enáánimba asófawifo waaó súwana
Ísun-aaisafena érai'e séna kúmba

⁵¹ aampa'á kúmba wení kísau-waasi tésa sésa
enáánimba áí'a é'ánkaraiye suwaná

⁵² tísai ena séna kesáánimba nóin-kanaarara áí'a
é'ánkaraiyo súwasa miwí sésa fénáimba wááwái
áúiyamo kaimbá é'ánkaraiye suwaná

⁵³ afowámá imáyáa éna séna minkánáa
enáánimba asófawiyemo siyáimba érai'a siyáiyé
súwasa wení akúmpákén-kwáásí seyaafá'á Ísun-
aaisafesa timankúnkúmba uráawe.

⁵⁴ Yúndiyaa-aempakemba Káriri-aempa'a
koména moóráma kawé-kísáú-wáámé'á uréna

minká'á miníyámpóígómbá asófankowasa wení akúmbá timankúnkúmba uráawe.

5

Nonkwaaúmpá'á Ísu moóráwigombo asófankarain-ai.

¹ Ánaaemba Yúndaa-waasi áamáantafesa tanómba kaumakónka'a Ísu Yérúsaremu-naopa'a kurái.

² Yérúsaremu-naokoni óntan-kusaifa'a ontamá wéromba áwí'a sipisípigoni ontamá miwání ewaa'á nonkwaaúnkón-áwí'a Pétésita-nonkwaaumba wérowana

³ mindónkón-áwáifa'a wááu-namba séfataase-namba wérowasa mindáúmpátá tí'o ún-kwaasisomba tuwímbai túgafitan-kwaasisone tíyayaambo kararón-kwaasisone mésa nonkómó úwaaauwaamo índa amu'makówana

⁴ moórá-mora-kanaa wíyómpakewi nompímbá kumúwana nonkó úwaaauwa úwana aifa'ó nompímbó kumúwaimba áí'a é'ánkaraiye.

⁵ Tí'o ún-kwaasisompimba moóráwigo ména ayáátááka'a 38 aatai áí'a ún-kwaasi mérowana

⁶ Ísu awánéna ayáátááka'a áí'a wéiye-imayaa éna áísai ena séna embá asófendasafena wéankaiyo súwana

⁷ we séna nonkómó úwaaauwaamo índara'o sí'maenamo nompímbó sinkáíndawi ímba méraiye. Kemá kumónae'o úndanifo moóráwigo kembá kúwáákéna nompímbá aifa'á kúmísana kesí'a úwoi wéraiye súwana

⁸ Ísu séna íyáfasinaao. Ení tuwaai'á maimaé waaó súwana

9 minúwóiyáán-úmai áí'a é'ankowana wení
tuwaai'á maimaéna kuráíye.

Yúndaa-waasi áamáán-aaimo ísón-kanaara'a
miyá úwasa

10 Yúndaa-kawaa-waasi asófankon-
kwaasisafesa sésa káfé'a saagaan-kánáá isa ení
tuwaai'á maimaé wégonda aaraamá makáawe
suwaná

11 we séna asófasinkaraiwai séna ení tuwaai'á
maimaé waaó siyáíye súwasa

12 miwí áísai esa sésa ení tuwaai'á maimaé
waaómó siyáíwai nááwa'iyo suwaná

13 sáwífa'-waasifimba Ísu áwiyokuwana póna
asófankowi séna áwí'a ímbo isáúnda-waasin-íye
siyáíye.

14 Simásuwena ánaaemba óraa'-amaan-
daumpa'a iyúwana Ísu ayaafái úmai awánéna
séna áí'a é'ánkaraimba po sáwíyamba sínkáífo sé
sáwí-imayaa aneka'á ímba uwó súwana

15 iséna Yúndaa-kawaa-waasi kosimátimena
séna asófasinkaraiwai Ísun-íye súwasa

16 Yúndaa-waasi áamáán-aaimo ísón-kanaara'a
Ísu asófankarontafesa Yúndaa-kawaa-waasi
Ísumba sáwí'a uwánkámae iyúwana

17 Ísu séna kesifo aasiyaasi-kánáá kísau
wémaimba pó'a miyaráán-úmai kísau
maénaumne súwasa

18 saagon-kánáará'á asófankarontafenawara
Maníkó kesifomán-iyemo siyóntafenawara'a pósa
Yúndaa-kawaa-waasi sésa tufuwónae símasima'a
umbá Maníkó kesifomán-iyemo siyónten-úmai
Maníkóe kesé'a mimbóráí'a úmai mérauye

siyóntafesa Yúndaa-kawaa-waasi sésa tufuwónae siyáawe.

Afowán-ááimo Ísumo siyáin-aaí.

¹⁹ Suwaná Ísu simátimena séna érai'a simátimé'a sune. Ááninko pó'a ímba kesí imáyáafinkemba únda kesifomó imba awané'a miyá wéune. Kesifomó intembá ááninko wéune.

²⁰ Kesifo ááninkomba arumbá siména seyaafá-tántáá'ó wéimba wéaraasimiye. Íyáákainda-kisaumo aráásimina'a minkísáú máéna'a táátafe'a ónááwe.

²¹ Kesifomá pukáampinkembo íyáfasintinkaintemba ááninko kesí imáyáafinkemba íyáfasintinkanae'a wéune.

²² Kesifo séna ímba aaifimbá maitinkánaumpo aaifimbó maitinkáinda-kisau kesááninkomba ámakaumne siyáaye.

²³ Aaifimbó maitinkáanda-kisau símakaimba pósa kesifon-áwí'o mósá maráántemba ááninko súwí'a mósá maránaáwe. Kesúwí'o ímbo mósá maráiyawimo ésa kesifo si'mákaiwain-awí'wara'a ímba mósá maránaáwe.

²⁴ Érai'a simátimé'a sune. Kesááimo isésamo érai'a ai'mákaiwai Maníkómá iyémó síyawí é'a áwáuma ómbaresa aúí'a úmai maé'mae'a owe. Waási méraawini áwáuma Maníkóní némpe'o maé'ómbanifo Maníkóní ewaa'á taméraamba pó'a ímba aaifimbá maitinkánaumne.

²⁵ Érai'a simátimé'a sune. Moórá-kanaa tínsa pukáiyen-kwaasi Maníkón-ááninko-saai isánaáwe. Isáiyawí íyáfasinesa maé'mae'a ónááwe.

26 Kesifomá waásimo méraawini áwáun-iye. Fasi'aémbá siména séna miyámó úndantemba waásimo méraawini áwáuma óne siyáíye.

27 Kemá wíyómpakemba waási úranko kumpaapé uráundawi únana póna kesifo kentáféna séna aaifimbó maitínkéndá-kisau amúne siyáíye.

28 Minááísáféna ímba táá'a íno. Moórá-kanaamo tínda utaráan-kwaasi seyaafá'á kesáái isésa

29 utarémpinkemba íyáfasinanaawe. Kawe'ó uréwimo íyáfasinesa aúí'a úmai maé'mae'a ónááfo sáwí'o uréwimo íyáfasinaiya'a aaifimbá maitinkánaumne. Minááísáféna ímba táá'a íno Ísu siyáíye.

Ísu wení áwáumo siyáin-aaí.

30 Ísu simátimena séna ímba kesí imáyáafinkemba wéumpo sí'mákaiwai simásímakaintemba miyá wéune. Ímba kesí imáyáafinkembo ondasáfé'a arupíse úmai aaifimbá maitinkánaumpo kesifo simásímakainten-úmai aaifimbá maitinkánaumne.

31 Kemó kesáfé'o súndarakaa karo'é sewaisinó.

32 Moóráwigowara'o kentáfénamo simbá érai'a wésiye.

33 Kembiwí tuwímbai ti'márówasa Yóni nombó maitínkáíwaimba koáisai uwaná Yóni kentáféna séna érai'-waasin-iye. Kosimátiméro siyáíye.

34 Kesí áwáumo síyantafe'a ímba óraa'-imayaa úndanifo Yóni kentáfénamo siyáin-aaisafe'a érai'e síya'a sáwí'o úmimo méraampinkemba

kawe'-ámpá'á métinkanae-imayaa wée'a mináái simátimune.

³⁵ Ómbó aampa'ó kúra'mae konten-úmai Yóni kentí aampa'ó kúratinkowa'a kárika'a aamoí uráawe.

³⁶ Moórá-tantaako Yóni kentáféna siyáin-aagomba íyáákaraiye. Kesifomó simásímakain-kisau wémaunana minkísáúgó kesí áwáuma wépaape-ye. Kesifomó siménamo si'mákain-kisau wémaunasa kesí áwáuma wéawanaawe. Mintántáákó Yóni kentáfénamo siyáin-aagomba íyáákaraiye.

³⁷ Kesifo si'mákaiwai wewará'á kentáféna simbánifo wenáái ísámai ímba kawe'á é'a wenane'á ímba awánaraawe.

³⁸ Si'marówa'o kunkáundasafe'a ímba timankunkúmba ombá póna Maníkón-aai ímba tirumpimbá wéraiye.

³⁹ Kembiwí sé'a aúí'a úmai maé'mae'a ónaumne sé'a Maníkón-aai aúfáífimba toráumai awána-awana wéowe. Mináúfáífimbá kesí áwáuma agaimarówa'anifo ímba kawe'-úmai ísaraawe.

⁴⁰ Kawe'ó úmaimo isé'o kempá'ó tenkakaa aúí'a úmai maé'mae'a owaisinó.

⁴¹ Waási kesúwí'a óraa'a uwásinkanaawe-imayaa ímba wéune.

⁴² Maníkómbó ímbo tirumbó áménka'a wétuwanaumne.

⁴³ Kesifomá simásímakaintafe'a kunkáundanifo ímba kawe'á wéuwasinkaawe. Énifo moóráwigombo kesifomó ímbo simámakaindawimo tína'o é'a kawe'á uwánkanaawe.

⁴⁴ Kembiwí sé'a waási kentáá súwí'a óraa'a

uwásinkanaawe sé'a pó'a kesáái ímba érai'e wésewe. Maníkómá kentáá súwí'a óraa'a uwásinkainiye senkaka kentáfé'a érai'e sewaisinó.

⁴⁵ Kesifon-aúranka'a ímba aaifimbá maitinkánaumpo Móses naaófá'ó áamáan-aaimo agaimakáiwai aaifimbá maitinkáíniye. Móses súa'nai iyémó sewímó éna wemá aaifimbá maitinkáíniye.

⁴⁶ Móses kesáái agaimakáimba pó'a Mósesen-aaisafe'o timankúnkúmbo onkaka kesááisafe'a timankúnkúmbo owisinó.

⁴⁷ Mósesemo agaimakáin-aaisafe'a ímba érai'e semba pó'a kesááisafe'a ímba érai'e sewé Ísu siyáíye.

6

Ísu sáwífa'-waasi tómbó tímakain-ai.

Mátíyu 14:13-21, Mááka 6:30-44, Rúku 9:10-17

¹⁻⁴ Naaófá'á Maníkó Yúndaa-waasi tíyótai

í-tánón-kánáá ampáámbá úwana Káriri-waunkoni menáípá'á Ísu nompín-táómpimba wéna minkwaaúnkóní moórá-awí'a Táípiriyasi nompá'á kúmba tí'o ún-kwaasisomba asófatinowasa awánésa pósa wenánaaemba arááiwáúwasa Ísuwe wení kísau-waasiye nompín-táómpinkemba marapá'á kumésa omápa'a imérowasa

⁵⁻⁶ sáwífa'-waasi Ísumpa'a íyúwana tuwánéna imáyáa éna séna ánaaemba miyá ónaumpo aifa'á Fírípimba áísai úmai isánae séna áísai ena séna

nááfakena tómbá méyámba'maiya tíménara
nánaao súwana

⁷ Fírípi séna sáwífa'-ontankakemba 200
kinaaraken-tomba méyámba'maisa timúnasasa
naawaisinó súwana

⁸ moórá-kisau-waasigo Sáímoni Pítaan-áfákon-
awi'a Énduru

⁹ séna moórá-iyampoigo séfataase-tonkwara
kae'-mófáá'wará'á makáifo sáwífa'-waasi
méraawe súwana

¹⁰ Ísu wení kísau-waasisafena séna mara'á
méraaro simátíméro súwasa simátímúwasa
mara'á mérowana minkwáásísómbá sáwífa'a
5,000 waaima mérowana

¹¹ Ísu mintómbá maisoréna Maníkóntáféna
súwiyo simásuwena tómbá tafántafan-úmai wení
kísau-waasi tímúwasa miwí tímúwana tómbó non-
tenkáán-úmai mófáá'a miyáumai nowaná tímú'a
fówasa miwítí imáyáagomo úni'a uwaná

¹² wení kísau-waasisafena séna mintón-ayai
ímba úwoifa'a túwáaro súwasa

¹³ séfataase-tompinkemba nésamo túwón-
ayaisomba sísamaifakemba kae'á kumbaimái-
unampimba fáítuwana ówitowasa

¹⁴ Ísumo úmba awánésa sésa Maníkón-aaimo
simátímíwai íntaamo awánáúnda-waame'a isatá
awánáúmne sésa amu'maráúndawin-iye sésa

¹⁵ kentáásí kawáá-íta ínáyemo sumbá Ísu miwí
tirumpimbó un-ímáyáá iséna ímba miyá ónaunasa
sewé séna tiyuwéna omápa'a iyáiyé.

Ísu non-afófora'o kuráin-aai.

Mátíyu 14:22-23, Mááka 6:45-52

¹⁶ Ísu omápa'a imérowasa fenómpinka'a wení

kísau-waasi nonkwaaúnkóní áwáífa'a kumésa
¹⁷ Kápaneamufa'a kónae sésa nompín-
táómpimba iyátesa kuwaná Ísu ímba túwana
nó'waamba fénkúwana

¹⁸ óraa-fiyunda toréna nonkó tufántááfan-
úwasa

¹⁹ taántámhá nombá tuwíntámaesa ayáátááka'a
kuwaná Ísu non-afófora'a maréna nompín-
táónkoni ewaa'á túwasa awánésa táátafesa
uwaná

²⁰ Ísu séna kemá úmpo ímba táátafe oro. Aáno'a
méraaro súwasa

²¹ aamoí ésa sésa nompín-táómpimba iyátaao
suwaná minúwóiyáámhá nompín-táónko
nonáwáífa'a kúpa'a kuráíye.

Ísumba ayaafái uráan-aaí.

²² Aafáyáama menáípa'ó koméron-kwaasi sésa
fénáimba nompín-táómba kimbora wéraisana Ísu
ímba mimpímbá wisasá wení kísau-waasi miwí
aantemba kuráafo Ísu nááfara méraiyo siyáawe.

²³ Tuwímbai-waasi nompín-táómpimba
Táípiriyasifakemba tóso ésa fénáínkaambo Ísumo
Maníkóntáfénamo súwiyo súwasamo waásisombo
tómbó néwiyopa'a tésa

²⁴ Ísuwe wení kísau-waasiye ímba mérontafesa
tiyaafái ónae sésa mindómpín-táómpimba
iyátesa Kápaneamufa'a kuráawe.

Ísu maé'mae'o íyan-tomba únemo siyáin-aaí.

²⁵ Kápaneamu-naopa'o kumbá Ísumba awánésa
sésa kesí óraakoo emá nóin-kanaawa maafá'á
tiyáano suwaná

26 Ísu séna ísáaro. Ímba kawel-wáámé'ó aráátimundasafe'a wésiyaafai-oyo tómbó naráantafe'a wésiyaafai-owe.

27 Tómbó ímbo aasiyaasimó waé'wae'lo índa-tontafe'lo é'a ímba kísau maé'a waásimo aasiyaasimó maé'mae'lo íyan-tontafe'lo é'a kísau máero. Mintómbó tíménda kemá waási úranko mintómbá timénaumne. Maníkó kesifomá kentáféna séna aamoí uwánkaumne. Kesí kísau mauwó simbá pó'a mintómbá timénaumne súwasa

28 áisai esa sésa nóraumaisaawa Maníkóní kísau maénaumno suwaná

29 Ísu séna kentáfé'lo sé'lo érai'a Maníkó ai'mákaisana kunkáiwai iyémó sembá mindá Maníkóní kísau maé'a sewé súwasa

30 nóran-kwaamera'ini ímbo awánáúnda-waame'lo inatáámó éta awánéta séta érai'a Maníkó embá ai'maráísama kunkáandawi ónesa sénaumne. Nóin-kísau-waamera ínono sésa

31 kentáá síwá'ná máásai-marafa'a mésa wíyómpaken-tonkon-awi'a máána-tomba né'ómbanifo emó uráandawimo éna ímba mindá íyáákaraiye. Naaófá'á Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna wíyómpaken-tomba timúwasa naráawe agaimaréna siyáíye suwaná

32 Ísu séna ísáaro. Mósesemo tímakain-tomba ímba wíyómpaken-tomban-ifo kesifomá wíyómpaken-tomba kawel-tómbá wétimiye.

33 Wíyómpakembo marapá'ó kunkáiwai wemá Maníkómó tímín-tomban-iye. Wentáfé'lo wée'a maé'mae'a ónááwe súwasa

34 miwí sésa sénda-tomba aasiyaasi-kánáá simiyó suwaná

35 Ísu séna kemá aasiyaasí maé'mae'lo íyan-

tomba úne. Kempá'ó wétiyawí ímba tááima táíniye. Kenká'ó timankúnkúmba wétiyawí ímba nontáféna tinkáíniye.

³⁶ É'la simátímakaumne. Kesí kísau-waame'la awánaambanifo kesááisafe'la ímba érai'e sésa ímba kenká'á timankúnkúmba wéowe.

³⁷ Énifo kesifomó símín-kwaasimo é'la kempá'á ténááwe. Kempá'ó tíyan-kwaasisafe'o é'la ímba kóro sénaumne.

³⁸ Kesí imáyáamo arááíwáéndasafe'la wíyómpakemba ímba kunkáumpo si'mákaiwaini imáyáamo arááíwáéndasafe'la kunkáumne.

³⁹ Si'mákaiwai simásimena séna amúnda-waasi sáwí-ampa'la arááíwáéfo sé kawáánuwo. Ánaaen-kanaa pukémpinkemba íyáfasintinkaano.

⁴⁰ Kesifomá simásimena séna kesááninkoo embá awánésa sésa Maníkón-ááninkoman-iyemo síyawí aúí'la úmai maé'mae'la ónááwe siyáíye. Ánaaen-kanaama pukémpinkemba íyáfasintinkanaumne Ísu siyáíye.

⁴¹ Kemá wíyómpaken-tomba úne Ísu súntafesa Yúndaa-oraa'-waasi tirunkó sáwí'la úwasa

⁴² miwí sésa wemá Ísuma Yósepin-ááninkoman-iyé. Anófoi étaamo tuwánáúndanifo nóra sénawa wíyómpakemba kunkáumne wésiyo suwaná

⁴³ Ísu simátimena séna ímba miyá mósimesin-oro séna

⁴⁴ kesópa'la ímba úwoima ténááfo kesifo kembá si'mákaiwaima táántaina'la kesópa'la tíya'la ánaaen-kanaama pukémpinkemba íyáfasintinkanaumne.

45 Mindásafesa naaófá'á Maníkón-aaimo simátímakowi agaimarésa sésa Maníkó seyaafá'-wáási símai aráátiminiye siyáawe. Kesifon-aaimo ísámai kawé'ó iyawi kesópa'a ténááwe.

46 Kesifombá ímba awánaraafo kemá Maníkónópakemba kunkáundawi keyááma kesifombá awánaraumpo kesifon-aaimo ísámai kawé'ó iyawi kesópa'a ténááwe.

47 Érai'a simátíme'a sune. Kesááisafesa érai'e sésa kenká'á timankúnkúmbo iyawi áwáuma ómbaresa aúi'a úmai maé'mae'a wéowe.

48 Kemá maé'mae'o íyan-tomba úne.

49 Kentíwá'náma máásai-marafa'a mésa máána-tomba némesa úwoi putaráawe.

50 Énifo wíyómpaken-tomba miyán-tómbó náíyawima úwoi maé'mae'a ónááwe.

51 Kemá wíyómpaken-tomba maé'mae'o íyan-tomba úne. Mintómbó nésamo ésa aasiyaasi maé'mae'a ónááwe. Kesúma timúna'o naantafé'a pó'a aasiyaasi maé'mae'a ónááwe Ísu siyáíye.

52 Ísu súwasa Yúndaq-oraq'-waasi tirunkó sáwí'a úwasa keáímbá sésa nóra sénawa miwá wenáuma simínataawa nánaumno suwaná

53 Ísu simátímena séna érai'a sune. Kemá waási úranko pó'a kesúmo ímbo né'o kesí naaemó ímbo né'o é'a ímba maé'mae'a ónááwe.

54 Énifo kesúwe kesí naaewémó naawí áwáuma ómbaresa aúi'a úmai maé'mae'a ombá pó'a ánaaen-kanaama pukémpinkemba iyáfasintinkanaumne.

55 Kesúma kawé-tómbán-íye. Kesí naaemá kawé'-nómbán-íye.

⁵⁶ Kesúwe kesí naawémó naawí kesé'a kááísamai méraawa'a kemá miwísé'a kááísamai méraumne.

⁵⁷ Kesifo si'mákaiwai aasiyaasí maé'mae'a iwái isa'á pó'a kewará'á aasiyaasí maé'mae'a wéune. Kemá maé'mae'a úndasafe'a pó'a kesúmo newí aasiyaasí maé'mae'a ónááwe.

⁵⁸ Kentíwá'ná tómbá némesa úwoi putaráawe. Kemó súnda-tomba wíyómpaken-tomba ímba miyán-tómbán-iyé. Kemó súnda-tomba mintómbó newí aasiyaasí maé'mae'a ónááwe Ísu miyámá

⁵⁹ Kápaneamu-naopa'a áamáán-daumpa'a simátímakaiye.

⁶⁰⁻⁶¹ Ísu simátimuwasa wembó arááiwaún-kwaasi tirunkó sáwí'a úwasa imáyáa ésa sésa wemó sin-ááigó ínta sínkáín-aai póna umbaí wétaiye suwaná Ísu arumpin-ímáyáa éna simátimena séna minááísáfé'a wégaoraawe.

⁶² Kemó wíyómpaken-waasi úrankomo kumpaapé uráundawimo kunuweré'o íyóna'o suwáné'o é'a nóran-imayaawa ónaao.

⁶³ Waásiti fasi'aénkó ímba túwa'nai ínifo Maníkóní ámútankoni fasi'aénkó túwa'nai ínq'a aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe. Miyámó intembá kemó súnda-aai mindá ámútankon-aai aúí'a úmai maé'mae'o íyan-aain-ifo

⁶⁴ tuwímbai kentáfé'a sé'a karo'á siyé wésewe Ísu súbba Ísu karo'á siyé mó sun-kwáásiyé wení pintaru'ó índawiwara'a naaófá'á ísaronka'a póna séna tuwímbai kentáfé'a sé'a karo'á siyé wésewe Ísu simátimena

65 séna mindásafe'a é'a simátime'a sune. Kempá'á ímba úwoi ténááfo kesifomó táántaina'o é'a ténááwe simátímakaiye.

66 Ísu simátimuwasa wembó arááiwaún-kwaasisomba Ísumba ifá'auwesa wesé'a ímba wenuwana

67 Ísu wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasisafena tísai ena séna kewárará kembá siyuwaaó séna tísai úwana

68 Sáimoni Pítaa séna óraakoo kesáá nááfataawa kónaunawa sénó. Enááigo aúí'a uwátinkainasa aasiyaasí maé'mae'a ónááwe wésendawi óne.

69 Káfé'a entáféta simankúnkumba éta séta Maníkómpákembá kawekó ónesa wésune súwana

70 Ísu simátimena séna kemá sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasimo kemparí'a uráundanifo kempínkembá moórá sáwí-waasigo paápé íníye súmba

71 Sáimoni-Ísakeriotin-ááninkon-awi'a Yúndasintafena séna Yúndasi wení kísau-waasi sísamaifakemba kae'á kumbaimái-waasifinkemba Ísuni pintaru'á maíndawin-íye. Wentáféna mináái siyáíye.

7

Ísun-áfárawaisai-taai.

1 Minkákembá Yúndiyaa-aempaken-kwaasi Ísumba tufuwónae suntáféna Ísu Yúndiyaa-aempa'a ímba númba Káriri-aempa'a wenuwana

2 Yúndaa-waasimo wááu-nambo ésamo tanómbó kaúfún-kanaa ampáámbá úwasa

3 Ísun-áfárawaisai karaánáá'a ankésa sésa maanáémpá'á tuwéma Yúndiyaa-aempa'a

waásimo túwaandu íyapa'a ení kísau komáínasa pósa ení waási ení kawe-kísáú awánaaro.

⁴ Seyaafá'-wáásí suwánáíwae síyawí ímba aúpá'á kísau maénááfo seyaafá'-wáásí túranka'a kísau komauwó sésa

⁵ Ísun-áfárawaisai wentáfésa ímba imáyáa ésa sésa Maníkómpákembá kunkáíye sumbá mináái simámúwana

⁶ Ísu simátimena séna seyaafá'nánká kesí áwáumo suwánáíyan-kanaa ímba tiyáífo kembiwí úwoi wíyasa tuwánésa

⁷ marapá'-wáásí kembá ímba aaisambá tíkaafo miwímó on-áwáúsáfé'o súndasafesa kembá aaisambá síkaawe.

⁸ Tanómbó opa'á ke koró. Seyaafá'nánká kesí áwáumo suwánáíyan-kanaa ímba tiyáífo káfé'a ímba tanómbó opa'á kúmpo kemá koró séna

⁹ Káriri-aempa'a méraiye.

Ísu Yérúsaremufa'o kuráin-aai.

¹⁰ Ísu mérowasa áfárawaisai tanómbó opa'á kuwaná ánaaemba wemá aúpá'á kúwasa

¹¹ Yúndaa-oraa'-waasi Ísumba ayaafái ésa sésa nááfara méraiyo sésa tísai uwasá

¹² Ísuntafesa úwoi-waasi sáwífa'-aai sésa tuwímbai sésa kawé'-wáásín-íye suwasá tuwímbai sésa ímbanifo karo'-wáásín-íye sésa

¹³ Yúndaa-oraa'-waasi sáwí'a uwásínkáafo sésa ímba afora'á sumbá umémpa'a tukáawe.

¹⁴ Yúndaa-waasimo wááu-nambo úmakesamo tanómbó kaúfún-kanaa séfasefa úwana afufuntan-kánáá Ísu óraa'-amaan-daumpa'a iména wenáái simátimuwasa

15 Yúndaa-oraa'-waasi isésa táátafesa ésa tóipimba tiyáamba faafésa sésa áamáán-aaimo uwáitái'-opa'á ímba koména ísaraimbanifo nááfakena ísaraiyo suwaná

16 Ísu minímáyáámó umbá iséna séna kesí imáyáafinkemba ímba simátimumpo Maníkó si'mákaiwaini imáyáafinkemba simátimune.

17 Kembiwí imáyáama é'a sé'a nááfaken-aaiya simásímakaiyo. Wení imáyáafinkena'i Maníkóní imáyáafinkena'iyo-imayaa wéowe. Maníkómó siyáintemba ónaemo síyawí miwímó ésa simátimunda-aigoni áwáuma ísánááwe.

18 Kentí imáyáafinken-aaimo síyawí kesúwí'a mósá maráíwae sésa kentí imáyáafinkemba wésefo ti'mákaiwain-awi'a mósá maránae síyawí ímba

karo'á sembá érai'-aai wésewe.

19 Móse se áamáamba simátimakombanifo ímba ísámai kawé'á uré'e sembá sínkamona wésewe súwasa

20 úwoi-waasisomba sésa ímba tufuwónae-imayaasa wéumpo enarumpimbá sáwí-amutamba méraisa miyán-áái séne suwaná

21 Ísu séna áamáán-aai ísáán-kanaara'a ímba awánaraan-kwaame'a uráunda pó'a kemá sáwífa'-imayaan-owe.

22 Kentíwá'nárakemba sésa iyámpói matínkaraawasa afakaumboé-no'waamba waésa túma kárámai araénáemba ónááwe suwaná ánaaemba Móse se mináái agaimakómba pósa tuwímbai-kanaa áamáán-aai ísáán-kanaara'a miyá wéowe.

23 Móseseni áamáamba ímba taráíyaamba pó'a saagaan-kánaará'á miyán-kísáú iyámpói túra'a

wéowe. Énifo saagaan-kánáárá'a moóráwigomba asófankaraunda pó'a kísau maénafo sé'a aaisambá wésiyowe.

²⁴ Ímba awánéraase aaisáfé'a ímba simátínkáaro. Érai'a awánáíyan-aaisafe'a simátínkáaro Ísu siyáíye.

²⁵ Ísu simátimuwasa tuwímbai Yérúsaremu-naopaken-kwaasi sésa minkwáásísáfésawa tu-fuwónae wéseo sésa

²⁶ wemá afora'a wenáái simátímísa'anifo ímba aaifimbá maiyánkaraawe. Óraa'-waasisomba sésawa wemá Maníkómó iyáfasinankaraiwai Káraísitin-íye miyáwá wése ína wéseo.

²⁷ Maankwáásígóní naaópa'a awánáúndanifo Maníkómó iyáfasinankaraiwaini naaópa'a ímbo awánáúndafakemba tíniye siyáawe.

²⁸ Minkákémbá Ísu óraa'-amaan-daumpa'a simátimena séna kembá éra suwánéra kesi máápa'a éra awánéra miyáwá uráao. Ímba kesí imáyáafinkemba kunkáumpo moóráwigo si'maráísa'a kunkáumne. Wemá éraite'o siwáín-íye. Wembá ímba awánaraafo

²⁹ kemá é'a awánáúndawi si'mákaisa'a wempákémbá kunkáumne súwasa

³⁰ minááímó súnkakemba wembá ta'ótoranae sésa umbánifo wení kanaamá ímba tiyóntafesa ímba ta'ótorowasa

³¹ úwoi-waasifinkemba tuwímbai sésa Maníkómó iyáfasinankaraiwaimo tindara'a wení kísau-waameko seyaafá-kísáúgombá iyáákainiye-imayaa wéeta Ísuni kísaugo miyán-kísáúgó póna

Ísu Maníkómó íyáfasinankaraiwain-iyé wésune siyáawe.

Ísumba kota'ótoraaro sésamo ti'mákaan-aai.

³² Úwoi-waasisomba mináái sumbá áamáan-kawaa-waasi isésa miwiyé óraa'-amaan-kisau-waasiye

i-wáásísáfésa sésa Ísumba kota'ótoraaro sésa ti'marówasa kuwaná

³³ Ísu séna kárika'a kembiwísé'a mé'a si'mákaiwaimpa'a iyóna'a

³⁴ siyaafái uwááe'a ímba suwáné'a iméraandafa'a ímba kanaa'á iyónááwe súwasa

³⁵ Yúndaa-oraal-waasi keáímbá sésa nááfara wíndasafenawa siyómpo ayaafái uwááeta ínta awánánaumne. Kíríki-aempara Yúndaa-waasimo méraapara wénawa wenáái simátiminiyo sésa

³⁶ wemá séna siyaafái uwááe'o é'a ímba suwáné'a iméraandafa'a ímba iyónááwemo simbá minááiígóní áwáuma ínta ísaraumne siyáawe.

Maé'mae'o íyan-donkon-aai.

³⁷ Yúndaa-waasi wááu-nambo úmakesamo tanómbó kaúfún-kanaara'a tai'ón-kanaa óraa-kanaa úwana minkánaará'á Ísu íyáfasinena óraaka séna nontáfénamo tinkáíndawi kempákémbá tamandaaró.

³⁸ Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna siyáintemba nonaumpinkémbó íyáúsenamo intenkáámbá kesááisafesa timankúnkúmbó iyawi tirumpinkémbá nonaumpinkémbó intembá íníye Ísu súmba

³⁹ Maníkóní ámútankontafena siyáíye. Ísu ímba wíyómpa'o kunuwékáintafena Maníkóní

ámútanko ímba kunkáiyē. Ísu imáyáa éna séna kemá púwóndafinkemba íyáfasine'o kesifompá'ó iyé'a Maníkóní ámútankomba ai'maráanana kuména kesááisafesa timankúnkúmbo íyawi tirumpimbá kumbéíniye-imayaa éna Ísu mináái simátímakaiye.

Ísuntafesa imáyáa tuwínkaa'o uráan-aaí.

⁴⁰ Ísumo simátimumba waásisomba isésa tuwímbai sésa érai'a wemá Maníkón-aaímo simátímíwain-iyē suwasá

⁴¹ tuwímbai sésa wemá Maníkómó íyáfasinankaraiwai wéamu'maraundawin-iyē suwasá tuwímbai sésa Maníkómó íyáfasinankaraiwai ímba Kárírifakemba paapé íniye.

⁴² Naaófá'á Maníkón-aaí aúfáífimba agaimaréna séna Maníkómó íyáfasinankaiwai Téfitin-andafakemba Téfitini naaópa'a Pétařemufa'a ma'ankáíniye agaimaréna siyáiyē sésa umbá

⁴³ Ísuntafesa imáyáa tuwínkaa'a ésa

⁴⁴ tuwímbai sésa ta'ótoranae sumbánifo ímba Ísumba ta'ótokaawe.

⁴⁵ Ímba ta'ótoresā i-wáásí óraa'-amaan-kisau-waasifa'e ámaán-kawaa-waasifa'e kouwérówasa nóra séra ímba ta'óto'mai áí'mae'a téo suwasá

⁴⁶ i-wáásí sésa wenááigo seyaafá'-wáásí tááigomba íyáákaraiye suwasá

⁴⁷ ámaán-kawaa-waasi tísai esa sésa kenkwárará karo'á simátínkáísara wéseo.

48 Óraa'-waasiye kesáá áamáán-kawaa-waasisaawe ímba érai'a wíyómpakemba kunkáiyesa wésumpo kewará'á miyá seró.

49 Úwoi-waasi aantemba érai'e wésewe. Miwí Móseseni áamáamba ímba wéisaamba póna Maníkó tínkaminiye suwaná

50 áamáán-kawaa-waasifinkemba moóráwigon-awi'a Níkótímási ááéma Ísumpa'a iyáiwai simátimena séné

51 kentáásí áamáánko séné ímba úwoi sé'a sáwí'a uráiyé síyamba wenáái ísare'a wení kísau awáné'a aaifimbá maénkáaro kentáásí áamáánko siyáiyé súwasa

52 Níkótímásimba karaánáa'a ankésa sésa Kárírifakewimba arááíwaino. Maníkón-aaí aúfáifimba toráumai awánamái kawel'á uréo. Maníkón-aaí simátímíwai ímba Kárírifakewin-ifo wemá ímba Maníkón-aaí simátímíwain-iyé sésa

53 kentí naaó'-nao'a wété uwaná Ísu Órífi-ompa'a iyáiyé.

8

Moórá-ininko fí'on-kwaasise'o nín-aaí.

1 Órífi-omapa'a Ísu iména

2 aafáyáara'a kuména óraa'-amaan-daumpa'a imérowasa waásisomba wempá'á túwaandu uwaná mara'á ména wenáái simátimuwasa

3 áamáambo sun-kwáásíyé áamáán-kawaa-waasiye aaregómbá áí'maesa minínínkó fí'on-kwaasise'o nímba pósa áí'mái seyaafá'-wáásítí túranka'a ankésa

4 Ísuntafesa sésa óraakoo minínímbá fí'on-kwaasise'a nísata awánéta ta'óto'maeta áí'maeta túne.

⁵ Ámáán-aufaifimba Mósesese agaimaréna séna miyámó índawimba óntantamba tufúwónanasa puwíníye agaimaréna siyáíye. Nóran-imayaawa ónó sésa

⁶ Ísumba ma'mái awánánae sésa miyá senanasá paápé ínata wembá aaifimbá maiyankánae sésa suwaná Ísu kífaena ayáánaufitamba marará'á aúfái agaimarówasa

⁷ áisai aisai uwaná íyáfasinena simátimena séna ímbo aoisaambó uráindawi aifarí'ena óntamba maiyé tufuwó simátimena

⁸ aneka'á kífaena ayáánaufitamba marará'á aúfái agaimarówasa

⁹ isésa moórá-mora-waasi kúwákárúwasowana óraa'-waasi aifa'á kumúwasa miwán-ánaaemba arááíwa'maesa kúmúwana minínínkó aantemba Ísuwe'a mérowana

¹⁰ íyáfasinena áisai ena séna nááfara seyaafá'á méraao. Seyaafá'nánká ína aaifimbá maenkánaao súwana

¹¹ séna ewé ímba aaifimbá maisinkánááwe súwana we séna kewará'á ímba aaifimbá maiyankáúna kómpo aneka'á ímba aoisaambá

uwó Ísu siyáíye.

*Waási sáma kátínkáandawi únemo Ísu siyáín-
aai.*

¹² Aneka'á Ísu wenáái simátimena séna waási sámo kátínkáandawi úne. Kembó sirááíwaiyawí ímba kumeu'á ínifo sáma kátinkaina'a maé'mae'a ónááwe súwasa

¹³ ámáán-kawaa-waasi sésa eyáárika'a ení áwáuma séndamanifo ímba érai'a wésene suwaná

14 Ísu séna ímbanifo kesááigoni áwáuma érai'a sune. É'a awánaúndafakemba kunkáundasafe'a é'a awánaúndafa'a iyóna pó'a kemó sunda-aai érai'a sune. Kesí áwáuma ímba suwánaraawe.

15 Marapá'-wáási kentí imáyáafinkemba aaimá maisínkáafo kemá ímba aaimá wémaitinkaumne.

16 Kemó aaimó maitinkáúndarakaa arupíse úsino. Ímba ke aantemba aafimbá maitinkánaumpo kesé kesifoé'a aafinkái maitinkáyauye. Miyáumai kemó aaimó maitinkáúndarakaa arupíse úsino.

17 Kentí amáán-aufaifimba agaimaréna séna kae'-wáásiyái moórá-aaimo séyambo ékai mináái érai'a wéseye agaimaréna siyáiyé.

18 Miyáumai kemá kesáfé'a simátimunana kesi-foé kesé'a mimbórá-áái wésimatimuyamba póna érai'-aain-iye súwasa

19 enafomá nááfara méraiyo áísai esa suwaná séna kesí áwáumo ímbo suwánaantafe'a kesifombá ímba awánaraawe. Kesí áwáumo suwánaankakaa kesifombá awánaawaisino Ísu súmba

20 óraa'-amaan-daumpa'a óntambo túwón-daumpa'a mináái simátimuwasa ta'ótoranae sésa uwááesa wení kanaamá ímba tiyóntafesa ímba ta'ótokaawe.

21 Minkákémbá Ísu simátimena séna tiyuwé'o iyóna'a siyaafái uwááe'a ímba suwánanááwe. Puwíyamba kentí sáwí-imayaa wéraina'a puwónááwe. Íyóndafa'a ímba kanaa'á iyónááwe súwasa

22 Yúndaa'-oraal'-waasi sésa wemó séna iyóndafa'a ímba kanaa'á iyónááwe simbá póna

weyáárikara puwíndasafenawa síyó suwaná

²³ Ísu sēna kembiwí maankákén-kwáásín-
kema sanaankéwí úne. Kembiwí marapákén-
kwáásín-
kema wíyómpakewi úne.

²⁴ Simátimé'a sune. Puwíyamba kenti
sáwí-imayaa wéraina'a puwónááwe.
Kema wíyómpakewi úmpo kentáfé'o imbo
timankúnkúmbo é'o é'a kenti sáwí-imayaa
wéraina'a puwónááwe súwasa

²⁵ minááígóní áwáuma ímba isésa sésa emá
nááwawa ónó suwaná Ísu sēna aasiyaasi-kánáá
é'a simátimakaumne.

²⁶ Kembiwísáfé'a sáwífa'-aai kanaa'á sé'a
aaifimbá maitínkáandanifo si'mákaiwain-aai
aantemba seyaafá'-wáásísáfé'a wésimatimune.
Wemó arupísemo iwáín-áái wésimatimune
súwasa

²⁷ Maníkón-aai súmbanifo ímba ísówana

²⁸ mindásafena Ísu sēna kema waási úranko
kumpaapé uráundawimba sí'mae'a aaraa-táiyá'á
mósinkamiyamba suwáné sé'a wemó siwái wení
imáyáafinkemba ímba sífó afowamá simámakain-
aaifinkemba siyáiyé miyá sēnááwe.

²⁹ Si'mákaiwai aamoí ínkwaé-i'a úmae'a
wéiyunda póna ímba siyuwéna kesé'a mērainiye
súwasa

³⁰ sáwífa'-waasi isésa wentáfésa
timankúnkúmbo ésa wíyómpakewin-iye siyááwe.

Ta'ótokaawanamo Ísu awátínkáín-aai.

³¹ Ísu Yúndaa-
ora'a'-waasi wentáfésa
timankúnkúmbo ésa wíyómpakewi iyémó
siyówisafena sēna kesááimo ísámaimo kawé'ó
é'o é'a kesí waási-i'a úmai mēranaawe.

32 Érai'-aai íséwana ta'ótokaiyampinkemba minéráí'-ááígó awátinkainasa méranaawe súwasa

33 Émbaramun-andafaken-kwaasi únda póta ímba fi'on-kwaasi ta'ótokaawe. Nóra séwa awátinkainiye sénó suwaná

34 Ísu séna érai'a simátime'a sune. Aoisaambó owí mináóisáámbó owí kembá wéta'otoraiye. Kesí kísau úwoi máíwae sésa méyamba'mai tíkaantenkaan-kwaasin-owe.

35 Miyán-kwáásí kawáágóní naaúmpa'a ímba maé'mae'a ónááfo wenáánintomba maé'mae'a ónááwe.

36 Kemó Maníkón-ááninkomo awátínkáana'o é'a awátuwe'a méranaawe.

37 Émbaramun-andafaken-kwaasi ombánifo kesáái ímba tirumpimbá wéraintafe'a tufuwónae wésewe.

38 Kesifomó aráásímín'-aai wésumpo kentifomó simátímín'-aai wésewe súwasa

39 Émbaramu kentáásifowan-iyé suwaná Émbaramun-andafakewimo ékaa Émbaramumo uráintemba miyá owaisinó.

40 Maníkó érai'-aaimo simásímakaimba simátimuna'a tufuwónae wésewe. Émbaramu ímba miyá uráifo

41 kentifomó uráintemba miyá wéowe súwasa miwí sésa ímba kesinó aankaró'ó únkakemba kentáá masínkaraiye. Kentáásifowa mimbóráwígó Maníkón-iyé suwaná Ísu séna

42 Maníkómpákémbá kunkáunda pó'a Maníkón-aráá'o ékaa kentirumbá síméwaisino. Ímba kesí imáyáafinkemba kunkáumpo Maníkó si'maráísa'a kunkáumne.

43 Kemó súnnda nóra séra ímba wéisaa.

Kesááigo umbaí wétiyaiye.

⁴⁴ Kemá waántáwankon-araa'a pó'a wenarááíma waénae wésewe. Wemá áwáurakemba tínkamisasa waási puwé'ówin-iyé. Érai'o sí-tántáá'á ímba wempímbá wéraisana karokaro'-ááígóni afowái'a wéiwain-iyé.

⁴⁵ Miyáumai érai'-aaimo simátimundasafe'a érai'-aain-iyé ímba wésewe.

⁴⁶ Kemá ímba sáwí'a uráunda wéisaawe. Arupise-aaí simátimuna'a ímba érai'e wésewe.

⁴⁷ Maníkón-aráá'a pósa wenáái isésa méraafo kembíwí ímba Maníkón-aráá'maarini'a uré'a pó'a wenáái ímba ísaraawe Ísu siyáíye.

⁴⁸ Ísu simátimuwasa Yúndaa-óraa'-waasi karaánáa'a ankésa sésa éraitá sùne. Sámériyaa-waasi ónana sáwí-amutanko enarumpimbá méraisampo mináái siyáane suwaná

⁴⁹ Ísu séna sáwí-amutanko ímba kesirumpimbá méraiye. Kesifon-áwí'a óraa'a úndanifo kesúwí'a sáwí'a uwásínkááwe.

⁵⁰ Kesúwí'a ímba óraa'-i'a ónae. Maníkó kentáféna séna kawé-kísáú máénda pó'a enáwí'a mósá óraa'a uwánkanaumne siyáíye.

⁵¹ Érai'o senda-áái kesáái ísámai kawé'ó íyawi ímba puwónááwe súwasa

⁵² Yúndaa-óraa'-waasi sésa sénda-aaí sáwí-amutambo enarumpimbó méraimba éta ísaraumne. Émbaramu puwúwasa Maníkón-aaí simátímakowi púwúmbanifo emá sé kesáái ísámai kawé'a íyawi ímba puwónááwe wésene.

⁵³ Kentáásifowa Émbaramu puwúwasa Maníkón-aaí simátímakowi pukáambanifo miwí

íyáákainono. Emó sénda nááfakewiya'ono suwaná

⁵⁴ Ísu séna kesúwí'o mósá maráúndarakaá úwoisambanifo kesúwí'o mósá maráínda kesi-fomán-iyé. Wentáfé'a sé'a kentáásí Fasi'aénkón-iyé wésewe.

⁵⁵ Kemá wembá wéawanaumpo kembiwí ímba wéawanaawe. Kemó sé'o ímba wéawanaumnemo súndarakaá kembiwímó ontembá karo'-wáásí mérausino. É'a wéawane'a pó'a wenáái mósá wémaraumne.

⁵⁶ Kentifo Émbaramu kemó marapá'ó kúmónda-aai iséna aamoí éna kembá suwánéna wenarunkó kawé'a uráiyé súwasa

⁵⁷ Yúndaa-oraá'-waasi sésa emá ifó'-wáásígó éma ímba kae'-wáái úmai siyáánkai-aatai maisukáampo emá séma Émbaramumba awánaraumne wésene suwaná

⁵⁸ Ísu séna érai'a simátime'a sune. Émbaramumbo ímbo ma'ánkaronka'a kemá maé'éúndaniye súwasa

⁵⁹ minááísáfésa tufuwónae sésa óntamba máúwana Ísu aúpá'á óraa'-amaan-daumpakemba kárúwaguraiye.

9

Ísu aúramba kafikówimba kawé'ó uwáankarain-aai.

¹ Ísu kúmba moóráwigomba anówama aúgafitamba ma'ánkarowimba awánésa

² wení kísau-waasi áísai esa sésa óraakoo nááwani aoisaankóní anondááwa aúramba kafikáiyó. Wendégówá'í anófoinegowal'iyó suwaná

³ Ísu séna ímba wení aoisaankówé anófoiti
aoisaankówén-ifo Maníkóní kawe-kísáú
wenane'á paápé ínasa awánáiyantafena aúramba
kafíkáiyé.

⁴ Si'mákaiwaini kísausa máéno. Sámó kainká'ó
kísaumo wémaewanamo nó'waambo isanamó
kísaumo máén-kanaamo tai'áíntemba miyáumai
kísau maúnda-kanaa tai'áínda póta káfé'a
Maníkóní kísausa maénaumne.

⁵ Marapá'ó méraunda waási sáma
kátinkaundawi úne séna

⁶ marará'á awiyááíma wi'maréna mindásamba
toiyaambá úmarena aúranka'a a'maréna

⁷ simámena séna nonkwaaúnkón-áwí'a
Síróámu-waaumpimba máperaao súwana miyá
uráiyé. Síróámuwemo súmba wenááfinkemba
waé'mai séna ai'maráín-kwaune súwana
mápetuwena aúramba awánamai kawe'á éna
túwasa

⁸ wení naaópaken-kwaasiye fí'on-kwaasiye
awánésa sésa wemá aampa'ó ménamo
óntantafenamo inaimó símasima'o iwáiyá'iyó
suwasá

⁹ tuwímbai sésa ewé wemán-iyé suwasá
tuwímbai sésa ímbanifo wen-ói'maisan-kwaasin-
iyé suwaná wemá séna ímbanifo kemá úne
súwasa

¹⁰ áísai esa sésa nóra ónanawa aúramba kawe'á
uráiyó suwaná

¹¹ moóráwígon-awí'a Ísu wemá awiyáái
wi'maréna mindásamba toiyaan-úmarena
súranka'a a'maréna simásimena séna Síróámu-
waaumpimba máperaao sisa'á isé'a koperáúnana
súramba kawe'án-iyé súwasa

¹² áísai esa sésa nááfara kuráiyó suwaná ímba

awánaraumne siyáíye.

¹³⁻¹⁴ Simátimuwasa áí'maesa áamáán-kawaa-waasifa'a máánkówana Ísu toimá aúranka'a a'maréna aúrambo kaw'e'ó uwánton-kanaa Yúndaa-waasi áamáán-aaimo isón-kanaa kísau aaraamó makón-kanaa úwasa aúramba kaw'e'ó uwánkarowimba áí'maesa áamáán-kawaa-waasifa'a máánkówasa

¹⁵ áísai esa sésa nóra ónanawa aúramba kaw'e'á uráíyo suwaná séna toimá súranka'a asínkáísa'a máperaunana súramba kaw'e'á uwásínkaraiye súwasa

¹⁶ áamáán-kawaa-waasi tuwímbai sésa saagaan-kánaará'ó miyámó uráimba ímba Maníkómpákémbá kunkáíye suwasá tuwímbai sésa sáwí-imayaawara'-waasigomo énaraantasi ímba kanaa'á kawé-kísáú-wáámé'á isinó suwasá imáyáa tuwínkaa'a ésa

¹⁷ sésa enaúramba kaw'e'á uwánkaraifo wentáfé nóin-imayaawa ónó áísai esa suwaná Maníkón-aai simátímiwain-íye súwasa

¹⁸ énifo minYúndáá-óráá'-wáásí aúrambo kaw'e'ó uwánkontafesa ímba imáyáa umbá anófoi táántowasa

¹⁹ tuyasá tísai esa sésa kenkáítí táánina'íyo. Énifo aúgafitana ma'ánkaraayana'íyo. Nóra énawa aúramba wéawanaiyo suwasaráí

²⁰ sésarai kesáánimban-íye. Ma'ankááwayamba aúgafitamban-íye.

²¹ Énifo káfé'a nóra isanawá aúramba kaw'e'-úmai awánáiyómpo wemá óraakon-ifo áísai íyana weyáárika'a simátimino siyááíye.

²² Ááéma Yúndaa-oraal-waasi sésa Ísuntafesa Maníkómó íyáfasinankaraiwai

wéamu'maraundawin-iye síyawí áamáán-
daumpa'a ímba iyónááwe sumbá póna minánófóí
Yúndaa-oraa'-waasisafena táá'a úwasarai

²³ sésarai óraakon-ifo wembá áísai oro siyááye.

²⁴ Simátímúyasa anekalá aúramba kaweló
uwánkarowimba áántowana túwasa sésa
minkwáásígó sáwí-imayaa wéiye sewatá
ísaraunda po Maníkón-aúranka'a arupíse úmaisá
simásimiyo suwaná

²⁵ séna sáwí-waasiya'i kawel'-wáásíyá'íyo kemá
ímba isáúmne. Moórá-tantaatafe'a isáúnda
súramba kafikuraïmbanifo káfé'a súramba
wéawanaumne súwasa

²⁶ nóraumaíya aúramba kawel'á uwánkaraiyo
áísai esa suwaná

²⁷ séna é'a simátímakaumpo ímba ísaraawe.
Anekará simátímenara isánááo. Wenaráái
waénaemo sé'a wení kísau-waasi-i'a ónááwe
súwasa

²⁸ karaánáá'a ankésa sésa emá wenaráái
wéwaempo kesáá Mósesé arááísa wéwaraumne.

²⁹ Maníkó Mósesemba aaí simámakaifo
minkwáási nááfaken-kwaasiya'íyo suwaná

³⁰ miwá séna fí'onka'ma'mai-tantaa'an-
iye. Súramba kawel'á uwásínkaraifo kembiwí
sé'a nááfaken-kwaasiya'íyo wésewe. Mindá
fí'onka'ma'mai-tantaa'an-iye wésune.

³¹⁻³³ Wemó ímbo Maníkómpákémbó kunkénaraa
ímba miyá uráísino. Maníkó sáwí-imayaamo
owí táái ímba wéisaifo wení kisaumo wémaewi-
taai wéisaiye. Maníkón-áwí'o mósá máraáwi-
taai wéisaiye. Maambáramó úmaronkakemba
ímba moórá aúgafitan-kwaasi méraisana kawel'á
uwánkaraiye sewa'á ísaraumne súwasa

³⁴ enanó aampa'á ma'ánkaraisa po úwoifaken-kwaasi éma enáái kentáá kawel-wáásísá wésimasimendasaanifo áamáan-daumpakemba kárúwaaosuwana kárúwaguraiye.

³⁵ Minkákembá ai'mátukon-aai Ísu iséna ayaafái úmai awánéna áísai ena séna wiyómpakemba waási úrankonka'a amankúnkúmba wéono súwana

³⁶ Ísuntafena séna óraakoo emó senda náawawa'iyó. Simásímína'a simankúnkúmba onó súwana

³⁷ Ísu séna é'o suwánáanda kemá úne súwana we séna

³⁸ Fasi'aénkóo enká'á simankúnkúmba úne séna kífaena wen-ímáyáá mósá makáiyé.

³⁹ Wen-ímáyáá mósá marówana Ísu séna marapá'á kunkáunda pósa waási afufuntambá tuwínkaa'a onááwe. Túrambo kafikáindawi túramba kawel-úmai awánáiyasa túrambo awánaawi túramba kafiyíniye súwasa

⁴⁰ áamáan-kawaa-waasi tuwímbaimo mérowi isésa áísai esa sésa ewá kentáásáféwa túramba kafikáiwai owéwá wéseno suwaná

⁴¹ Ísu séna túrambo kafikáiwaimo méraankakaa kentí sáwí-imayaagoni méyámbá imba máéwaisino. Éta awánáúmnemo sentáféna kentí sáwí-imayaagoni méyámbá wéraiye

Ísu siyáiyé.

10

Sipisípigoni kusaifá'ó káráwiyaan-aai.

1 Ísu séna érai'a simátime'a sumpo ísáaro. Sipisípi kusaifá'ó kónae síyawí ímbo sipisípigoni ontafimbó íyáférémbo kusaiyákémbó íyámaatesamo ésa miwí umén-kwáásíyé sénááwe.

2 Sipisípiya'o káráwiyaiwai ontafimbá wéiyaferaiye.

3 Miyáumai ontarákén-káwáágó ontá tiyánkáisana íyáferena wení sipisípi túwí'a itáántaisasa wenáái isésa wempá'á kowaná

4 sipisípi kusaifákémbá tí'maena aifa'á wisasá wenáái isésa wéaraaiwaewe.

5 Énifo fí'on-kwaasi-taai ímba isésa arááiwaiyamba inkaisésa wété wéowe

6 Ísu miyá simátimuwasa minááígóní áwáuma ímba ísaraawe.

Ísu sipisípiya'o káráwiyain-aaí.

7 Minááígóní áwáuma ímba ísöntafena Ísu séna érai'a simátime'a sune. Sipisípigoni ontamá kemá úne.

8 Ímbo kunkáundara'o tuwímbaimo tiyáawi umén-kwáásín-owe. Miwí táái sipisípsonko ímba ísaraawe.

9 Kemá ontamá úne. Kempá'ó tíya'o é'a íyáféráaro senasá íyáferaiya'a káráwiyonaumne. Tómbó náiyantafesamo ésa kúwákárúwareasa násuwesa aneka'á íyáferanaawe.

10 Umén-kwáásímó tiyawimo ésa waási tínkambai sáwí'a uwátinkaiyambanifo kemá kunkáunda pósa fí'onka'ma'mai kawé'á úmai maé'mae'a ónááwe.

11 Sipisípiya'a kawé'-úmaimo káráwiyaundawi úne. Sipisípiya'o kawé'-úmaimo káráwiyaiwai

séna kesí sipisípi túwa'nai ónaumne séna puwíníye.

¹² Énifo óntantafesawe sésa sipisípiya'a káráwiyaawi áwáífiyaa in-íyánkómbá awánésa sipisípi ifátiyuwesa kówana sipisípisomba fámai watúwáísasa kóítawaa'a uwáguraawe.

¹³ Miwí sipisípiya'o káráwiyi-imayaa tuwésa óntamo maíyan-imayaa wéowe.

¹⁴⁻¹⁵ Sipisípiya'a kawé'-úmaimo káráwiyaundawi úne. Kesifo kembá suwíyaisa'a kemá kesi-fombá awíyáúnana miyámó úndantemba kesí sipisípi seyaafá'á tuwíyáúnasa kembá wésuwiyaawe. Kesí sipisípi túwa'nai ondasáfé'a pó'a kemá puwónaumne.

¹⁶ Kesí sipisípi tuwímbai fí'on-kusaifa'a méraamba pó'a kotíyáanasa kesáái isésa tésa mimbórái'a úmai méraiya'a seyaafá-sípísípiyá'á káráwiyonaumne.

¹⁷⁻¹⁸ Púwóndafinkemba íyáfasinaanda-imayaa kesifomá símísa'a kemá ewé súndasafena wenarumbá wésimiye. Kemó ímbo ewémó súndarakaa ímba kanaa'á sínkamowisino. Kesí imáyáafinkemba pó'a kanaa'á puwónaumne. Púwóndafinkemba kanaa'á íyáfasinanaumne. Kesifomá simásimena séna miyán-uwo séna miyámó onda-fásí'áémbá símakaiye Ísu siyáíye.

¹⁹ Ísu minááímó súntafesa Yúndaa-oraa'-waasi imáyáa ésa tuwínkaa'-uwasá

²⁰ tuwímbai sésa sáwí-amutamba arumpimbá mérintafena uwó-í'a wéena siyé. Ke nóra séra wenáái wéisao suwasá

21 tuwímbai sésa sáwí-amutambo arumpimbó mérainkakaa ímba miyán-áái sisinó. Sáwí-amutambo arumpimbó mérainkakaa ímba aúgafitan-kwaasi aúramba

kawe'-úmai awánéna méraisino siyáawe.

*Yúndaa-oraa'-waasi tínaaembo uwánkaraan-
aai.*

22 Yúndaa-waasi óraa'-amaan-dambo uráan-kanaamo túntemba Yérúsaremu-naopa'a tanómba kaúfúnga'a minkánáá táwi-kanaa póna túwana

23 Ísu óraa'-amaan-daumpa'a ména Soromoní áúwimai úmakopa'a kúwasa

24 Yúndaa-oraa'-waasi túwaandu ésa taúkúmaresa áisai esa sésa entáféta sáwífa'-ímayaasa wéune. Maníkómó iyáfasinankaraiwai wéamu'maraundawisaama ewá ónómpo arupíse úmai sinatá ísáano suwaná

25 Ísu séna simátimuna'anifo ímba ísaraawe. Kesifo simásímakain-kisau wémaunda póna kesi áwáuma afora'á wépaa'iye.

26 Kembiwí ímba kesi sipisípisomba pó'a kesááisafe'a ímba timankúkúmba wéowe.

27 Kesi sipisípi tuwíyáúnasa kesáái isésa wésiraaíwaewa'a

28 imáyáa timúnasa aúí'a úmai maé'mae'a ombá pósa ímba tai'ánááwe. Kawáánúndafinkemba ímba kanaa'á tatafisénááwe.

29 Kesifomá simakaimba wení fasi'aénkó seyaafá-fási'aénkómbá iyáákaisasa kesifomá kawáánimpakemba ímba kanaa'á tatafisénááwe.

30 Kesé kesifoé'a mimbórái'a wéuye Ísu siyáiye.

³¹ Súwasa Ísumo sún-aaisafesa Yúndaa-oraa'-waasi aneka'á tufuwónae sésa óntamba máúwana

³² Ísu simátimena séna kesifomá simásímakain-kisau kawe-kísáú wémauna'a wéawanaafo nóin-kisauwa maúndasafera sínkamonaao súwasa

³³ ímba kawe-kísáúsáféta tufumónaeta wéumpo Maníkómbá karaánáá'o ankáándasafeta tufuwónaumne. Marapá'-wáásígó séma Maníkó únemo séndasafeta tufuwónaumne suwaná

³⁴⁻³⁵ Ísu séna Maníkón-aai aúfáífimba ímbo karo'-ááímó wérain-aufai agaimaréna séna Maníkó séna kembiwí maníkón-owe siyáíye moóráwigo agaimaréna siyáíye. Maníkón-aai simátímakowisafena séna maníkón-owe siyáíye.

³⁶ Kesifomá simásinkena si'mákaisa'a marapá'á kunkáumpo Maníkón-ááninko úne súndasafe'a Maníkómbá ímba karaánáá'a wéankaumne.

³⁷ Kesifoní kisaumo ímbo wémaundarakaa kentáfé'a wíyómpakemba ímba kunkáíye sewaisinó.

³⁸ Kesifoní kísau wémaumpo kentáfé'a wíyómpakemba ímba kunkáíye sé'a ímba timankúnkúmba ombánifo kesí kísausafe'a Maníkóní kísau wémaíye sé'o é'a mindásafe'a sé'a wesé afowáe'a mimbórái'a wéoye sénááwe Ísu súwasa

³⁹ aneka'á ta'ótoranae sésa umbá ta'óto'mai tofiyántuwowana kóuraiye.

⁴⁰ Ísu miwí tiyuwéna Yóndani-nomba kofaténa ááéma Yónimo nombó maitínkaropa'a komérowasa

⁴¹ waásisomba túwaandu ésa sésa Yóni ímbo awánáúnda-kisau maiyáimbanifo minkwáásísáféna simásímakain-aai érai'-aai siyáíye suwasá

⁴² sáwífa'-waasi Ísuntafesa timankúnkúmba ésa Maníkómpákémbá kunkáíye siyáawe.

11

Rásarasimo pukáin-aai.

¹ Moóráwígon-awí'a Rásarasi Pétáni-naopa'a mérowana áí'a úwasarai ámánaakai túwí'a Máriyaae Máátaae'a mimbóráfá'á mésa

² Máriyaa ááéma áse-wiyumbo ún-basawemba Ísun-aísamaiya'a fatiyena wena'nóntáusamba uwátukain-ininko éna tuwaawisáwágómbá áí'a wéuwasarai

³ minámánáákái moóráwígon tafesarai sésarai Ísumba kosimáme sé óraakoo emó arumbó ámakaandawimba áí'a wéíye kosimámuwo suyaná kosimámuwana

⁴ Ísu iséna séna Rásarasimbo áí'o wéimba ímba éka'a puwíndasafena áí'a wéifo Maníkón-áwí'wara ááninko súwí'wara'o mósá maráiyantafena áí'a wéíye Ísu súmba

⁵ Máátaane Máriyaane Rásarasine wenarumbá tímakomba póna

⁶ áí'o wéun-aai iséna kae-kánáá aáno'a maéna

⁷ minká'á wení kísau-waasisafena séna aneka'á Yúndiyaa-aempata kónaumne súwasa

⁸ sésa óraakoo Yúndaa-oraa'-waasi óntantamba tufuwónae sésa wéopa'a isa aneka'á mináémpá'á kónae wésene suwaná

⁹⁻¹⁰ Ísu miwí simátimena séna kumeu'ó isas-amó kombá ímba sámá kaisasá pósa tanaambá wéfaafo sámó kaisasamó kombá ímba tanaambá wéfaawe. Miyámó ontembá isa'á káfé-kanaa kawel-úmai kísau maénaumne Ísu simátimena séna

11 kentáási waásigo Rásarasi aúma wéraimba pó'a iyáfasinankaandasafe'a kónaumne súmba

12-13 Rásarasi pukóntafena Ísu súmbanifo wení kísau-waasi imáyáa ésa aú-nkwéraimba póna iyáfasinainiye-imayaa ésa sésa óraakoo kawé'a ímbá póna áí'a é'ankainiye suwaná

14 Ísu afora'á séna Rásarasi pukáíye.

15 Áí'o ipa'á ímba wesé'o méraunda kawé'a ímbá póta wempátáámó kondá suwáné'a kentáfé'a timankúnkúmba é'a Maníkómpákémbá kunkáíye simásinkanaawe súwana

16 wení kísau-waasifinkemba moóráwígon-awí'a Tómaasi moórá-awí'a Títímási mináwíkóní áwáuma amáántágae'a wemá simátimena séna Yúndaa-oraa'-waasi Ísumba tufuwónáámba póta weséta puwónaeta mifátá kónaumne Tómaasi siyáíye.

Ísu puwíyampinkemba iyáfasinaiyawini áwáuma únemo siyáín-aai.

17 Súwana Ísu Pétáni-naopa'o kúmba Rásarasi puwúwasa utámárovana éiyaimba waúnka'a Ísu koísaraiye.

18 Pétáni-nao'a Yérúsaremufa'a ewaa'á pósa

19 Máátaante Máriyaante tuwaawisáwágó pukóntafesa Yúndaa-waasisomba ifí'á kowétesa mérowana

20 Ísu wétiyemo sumbá Mááta iséna wétupa'a kúwana Máriyaa naaúmpa'a mérowana

21 Mááta Ísuntafena koséna óraakoo emó maanká'ó méraandaraka ksuwaawisáwágó ímba púwísino.

22 Káfé'lo Maníkómpá'ó inaimó sinanamó éna miyá íníye-imayaa wéune súwana

23 Ísu séna enawaawisáwágó pukáimpinkemba íyáfasinainiye súwana

24 Mááta séna ánaaen-kanaa tinda pukáindafinkemba íyáfasinainiye-imayaa wéune súwana

25 Ísu séna puwíyampinkembo wéiyafasinaawemo sewíní áwáuma kemá úne. Aúí'a úmai maé'mae'lo íyawini áwáuma kemá úne. Kesááisafesamo érai'emo sésa kenká'á timankúnkúmbo íyawimo ésa puwíyambanifo íyáfasinanaawe.

26 Mésa kesááisafesa érai'e sésa kenká'á timankúnkúmbo íyawimo ésa ímba puwónáawe. Mindásafe emá érai'ewa wéseno Ísu Máataantafena súwana

27 séna Fasi'aénkóo emá Maníkómó íyáfasinankaraiwai wéamu'maraundawi óne. Maníkón-ááninko óne. Marapá'á kúmíndawi emá óne Máata siyáíye.

28 Mááta simásuwena wéna áúnkontafena ukutóipínkémbá simámena séna óraako wétena wéaantaiye súwana

29 Máriaa iséna minúwóiyáán-úmai íyáfasinena wétupa'a kúmba

30 Ísu Máataamo taawánónka'a ména ímba naaópa'lo túmba

31 Máriaa íyáfasinenamo kúmba Yúndaa-waasi ifi'ó wéton-kwaasi awánésa imáyáa ésa sésa Rásarasimbo utámakaapa'lo ifi'ó táíndasafena wiyé sésa arááiwa'maesa kumbá

32 Ísumo méronka'a Máriaa wéna óraakon-iye

séna aísamaifimba kífaena séna Fasi'aénkóo emó
maanká'ó méraandarakaa kesuwaawisáwágó
ímba púwísino súwasa

³³ Máriyaawe wenánaenka'o arááiwaún-
kwaasiye ifi'ó tombá Ísu tuwánówana arumbá
éna umbai-tántáákó arumbá sáwí'a úwana

³⁴ tísai ena séna náánkara utámakaaó súwasa
óraakoo taawánaao suwaná

³⁵ Ísu ifi'á tówasa

³⁶ Yúndaa-waasi awánésa sésa pukáiwaimba
aruntaféna uwánkáiye suwasá

³⁷ tuwímbai sésa aúgafitan-kwaasi aúramba
kawe'ó uwánkaraimbanifo nóra sénawa ímba
asófankaisanawa pukáiyó siyáawe.

*Ísu Rásarasimbo pukómpinkembo
íyáfasinankarain-aaí.*

³⁸ Suwaná Ísu áfááraumai arumbá úwana
utánkaropa'a kúmba óntan-aifimba mámakesa
óika'a óntantamba awáá uwásukowana Ísu
koawánéna

³⁹ séna óntamba maisúwáaro súwana Mááta
pukówin-ámánaako séna Fasi'aénkóo éiyain-
kanaara'o wáimba póna ánkúte'a íníye súwana

⁴⁰ Ísu séna é'a simámakaumne. Kesááisafemo
érai'emo sémo kenká'ó amankúnkúmbo émo e
Maníkóní kawe-kísáú awánáínone súwasa

⁴¹ óntamba maisúwówana Ísu wíyómpa'a
awánéna séna kesifóo kesáái isáándasafe'a súwiyo
súne.

⁴² Kesáái isáámpo maanáái súnnda pósa
maanká'ó méraan-kwaasi kentáfésa érai'a
Maníkó ai'mákaisana kunkáiye sénááwe
simásuwna

⁴³ óraaka'a séna Rásarasiyo tiyó súwana

⁴⁴ pukówi íyáfasinenamo túmba ampantasámbá
úsúmai ánáan-kwisuwesa aiyayaanka'a
kára'umaresa óika'a káátamaresa miyá úmakon-
ampantawara'a túwana

Ísu séna awátúwéwana méraino siyáie.

*Óraa'-waasi Ísumba tufuwíyan-aaimo siyáan-
aai.*

Mátíyu 26:1-5, Máaka 14:1-2, Rúku 22:1-2

⁴⁵ Yúndaa-waasisomba Máriyaampa'o kun-
kwáásí Ísumo úmba awánésa timankúnkúmba
ésa Maníkómpákémbá kunkáie suwasá

⁴⁶ tuwímbai ímbaniye sésa áamáan-kawaa-
waasifa'a kosésa Ísumo ún-aai simátímúwasa

⁴⁷ mináái isésa áamáan-kawaa-waasiye óraa'-
amaan-kisau-waasiye aaimó isón-kwaasi
táántesa sésa ímbo awánáúnda-kisau wémaimba
póta nórasaawa ónaumno.

⁴⁸ Úwoimo túwáananasaamo éna miyán-kísáú
wémainasa pósa seyaafá'nánká wenááisafesa
timankúnkúmba ónááwe. Minká'á Rómu-kamani-
waasi tésa óraa'-amaan-damba tatawísísuwesa
kentáá seyaafá'nánká sáwí'a uwásínkáafonifo
nórasaawa ónaumno suwaná

⁴⁹ moóráwígon-awí'a Káyafaasi minkánáa aifa'-
ámáan-káwáágó póna wemá séna ímba kawel'-
úmai wéisaawe.

⁵⁰ Yúndaa-waasi seyaafá'á púwófo séna
moóráwigo puwíníye

Káyafaasi siyáie.

⁵¹ Minááímó sumba ímba wení imáyáafinkemba
siyáifo minkánáa aifa'-ámáan-káwáágó
mérontafena póna Maníkó imáyáa amúwana

paápé úmai séna Yúndaa-waasi seyaafá'-
wáásísáféna ísámai Ísu puwíníye.

⁵² Ímba Yúndaa-waasi aantemba Maníkón-
áráá'an-^{fi'o-fi'om-barafaken-kwaasi}
mimbórái'a úmai méraiwae séna Ísu puwíníye.

⁵³ Káyafaasi mináái súwasa minkákémbá
Yúndaa-oraa'-waasi Ísumbo tufuwiyan-aai
suwaná

⁵⁴ mindásafena Ísu ímba Yúndaa-oraa'-waasi
túranka'o númba tiyuwéna máásai-maragoni
awáífá'á Éfáráímu-naopa'a kúmba
wení kísau-waasise'a koméraawe.

⁵⁵ Komérowana tíyótaimo í-tánón-kánáá
ampáámbá úwasa pósa tirumbó kawé'ó
íyanesa naaó'-naokemba Yérúsaremu-naopa'a
kotúwaandu ésa

⁵⁶ Ísuntafesa móawana-meawana ésa óraa'-
amaan-daumpa'a túwaandu ésa sésa tanómba
opa'á tíní ína tíníyo siyáawe.

⁵⁷ Óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáán-kawaa-
waasiye sésa Ísumbo awánésamo ésa simásimiyata
ta'ótóráano sumbá mindásafesa úwoi-waasi sésa
tanómba opa'á tíní ína tíníyo siyáawe.

12

*Máriyaa Ísun-aísamaiya'a asaa-wiyúm-
básáwémbó a'ánkarain-aai.*

Mátíyu 26:6-13, Mááka 14:3-9

¹ Tíyótaimo í-tánón-kánáá kárika'a
túwana afa'móráe-kanaa úwoi wérowana
Ísu Pétáni-naopa'a wéna pukómpinkemba

íyáfasinankaraiwain-awi'a Rásarasini naaópa'a kúwasa

² Ísuni tómbá kúfu'umarowana Ísuwe Rásarasiye'a tómbó náiyapa'a méroyana Mááta mintómbá maimái tíma'maena kúwana

³ Máriyaa asaa-wiyúmbó ún-basawemba óraa'-ontankakemba méyámbakena Ísun-aísamaiya'a sáwífa'a fatímarena wena'nóntáusamba uwátuwowana mimbásáwén-kwíyúnkó óraa'-wiyumba naaúmpa'a iyúwana

⁴⁻⁵ moóráwígon-awi'a Yúndasi-Ísakerioti séna nóra sénawa mimbásáwémbá timénamo óraa'-ontamba 300 kina maiyénamo ímbo óntamo makáan-kwaasi tuwín-timeraane séna minááímó siyáimba Ísuni pintaru'ó maíndawi siyáíye.

⁶ Ímba ónta-iyain-kwaasi-imayaa éna siyáífo wemá Ísuni waásiti óntanka'a káráwiyowi uménté'o úwai póna minóntámpínkémbá maénae séna mináái súwana

⁷ Ísu séna minínínkómbá étúwéwana úwoi miyá íno. Púwónanamo asínkáíndasafena miyá wéíye.

⁸ Ímbo óntamo makáan-kwaasi kesé'a aasiyaasí maé'mae'a íya'a túwa'nai ónááfo kemá kesé'a marapá'á ímba maé'mae'a ónaumne Ísu siyáíye.

Rásarasimba tufuwíyan-aaimo siyáan-aaí.

⁹ Súwasa Pétáni-naopa'a Ísu méraiye sumbá sáwífa'-waasi Yúndaa-waasi isésa Rásarasi pukówana íyáfasinankarowinte'a kotuwánánae sésa kuráa.

¹⁰⁻¹¹ Rásarasimba íyáfasinankarontafesa pósa Yúndaa-waasi miwítí óraa'-waasi tiyuwésa Maníkómpákémbá kunkáiwaimpata kónae sésa

suntáfésa óraa'-amaan-kisau-waasi Rásarasimba
tufuwíyan-aaiwara'a siyáawe.

Ísu Yérúsaremufa'o kuráin-aai.

Mátíyu 21:1-11, Mááka 11:1-11, Rúku 19:28-40

¹² Fénáíkaamba áse-masawemba a'ánkaraifo
káfékaamba Yérúsaremufa'a Ísu tíniye sumbá
waásisomba mináái isésa

¹³ taaénáma tará'maesa aampakémbá koaiyésa
óraaka'-oraaka'a sésa Fasi'aénkó ai'maráísana
kunkáiwaimba Maníkó kawé'á wéuwankaiye.
Wení Ísareri-waasiti kawáágón-iyé wenáwíta
mósá maráúmne suwaná

¹⁴ moórá-poigon-awi'a tónkigo Ísumba
ayáá'maena túmba

¹⁵ naaófá'á Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna
séna

Sáiyóni-naopaken-kwaasi táá'a ifó

kentí kawáágó wétiye. Tónki-araako
ayáá'maena wétiye

agaimarénamo siyóntemba miyáumai Ísu
tiyáíye.

¹⁶ Minkánáá wení kísau-waasi ímba imáyáa
úmai tááka'a makónka'a pósa Ísu pukómpinkemba
wíyómpa'o iyúnka'a tááka'a marésa sésa
aúfáífimba wérainka'a póna miyán-iyé siyáawe.

¹⁷ Ísuma Rásarasi pukómpinkembo
íyáfasinankomba awánésa tuwímbai-waasi
simátímúwasa

¹⁸ isésa mindásafesa pósa aampakémbá
koaíyówasa

19 óraa'-amaan-kisau-waasi keáimbá sésa seyaafá'nánká kentáá siyuwésa wenaráái-aantemba wéwaefo nórasaawa ónaumno siyáawe.

Kíríki-aempaken-kwaasi Ísumba awánánaemo siyáan-aai.

20 Yérúsaremu-naopa'a áamáán-aai isánae sésa Yúndaa-waasi kuwasá Kíríki-waasise'a wésa

21 Fírípi Káriri-aempa'a Pétésáíta-naopaken-kwaasigompa'a tésa sésa Ísumba awánánaeta wétune suwaná

22 Fírípi Èndurumba kosimáména áí'maesarai Ísumba kosimámúyana

23 Ísu séna kemá waási úrankomba kesúwíko óraa'o índasafena káfé'a wépaai'ye.

24 Érai'a simátíme'a sune. Ánáuntumbo úwoimo wérenamo éna ímba arambá iyáínífo ánáuntumba u'marááwana aáénkarena áruma wiyéna sáwífa'-aramba imái áfu káíníye.

25 Miyámó ontembá tirááímo táínda-i'o ésa ímba kawé'-úmai méranaafo maambárarakén-ímáyáámó tuwáíyawí aúí'a úmai maé'mae'a ónááwe.

26 Kentáfésa ení kisaumo maénae síyawí kembá sirááiwaéro. Miyámó íyawí kesé'a méranaawe. Kesí kisaumo maíyawí kesífo kentúwí'a mósá maráíníye

Ísu siyáíye.

Ísu wemó puwíndasafena siyáin-aai.

27 Ísu simátímena séna kesirunkó umbaisé'a wétaimba pó'a nóra sénaumno. Kesífoo maanúmbái-tántáá'ó kempá'ó tínda

maisiyuwaaó ímba miyá sénaumpo kemá mindásafe'a kunkáumne.

²⁸ Kesifóo enáwíko óraa'a íníye súwana wiyómpakemba aaí séna é'a kesúwí'a óraa'a uráunda pó'a aneka'á ónaumne súwasa

²⁹ méron-kwaasisomba isésa tuwímbai sésa wiyónaai siyé suwasá tuwímbai sésa Maníkóní kísau-waasi wiyómpakewi aaí wésimamiye suwaná

³⁰ Ísu simátimena séna minááímó isáámba ímba kembó súwa'nai índanifo kembó túwa'nai índaniye.

³¹ Marapá'-wáásímó aaifimbó maitinkáinda-kanaa wétiye. Marapá'-wáásítí sáwí-kawaagombo watiyuwáinda-kanaa wétiye.

³² Aaraa-táiyá'ó mó tufusíyan-kanaa seyaafá'á imáyáa tíménasa kempátá ténááwe Ísu siyáíye.

³³ Miyámó siyáimba aaraa-táiyá'á tufíyana puwíndasafena súwasa

³⁴ waásisomba isésa sésa Maníkón-aaí aúfáífimba agaimaréna séna Maníkómó íyáfasinankaraiwai aasiyaasí maé'mae'a íníye siyáífo emó sénda kemá waási úrankomba aaraa-táiyá'á mó tufusíya'a puwónaumne wésempo emá náawawa sé ewá sénó suwaná

³⁵ Ísu séna waási sáma kátinkaundawi úndanifo kárika'a kesé'a méranaumne. Waásimo kumeu'ó in-áempá'ó kombá nááfara'i wégowasa pósa ímba wéawanaawe. Kumeu'ó in-tántáákó kempá'á tifó sé'a sámo kátinkáípa'a méraaro.

³⁶ Sáma kaimbá pó'a kentáfé'a sé'a kentáási ságoma óne sembá pó'a ságoni áráá'marimba ú'mai méranaawe Ísu siyáíye.

*Yúndaa-oraa'-waasi Ísuntafesa ímba
timankúnkúmba uráan-aaí.*

Ísu simátimena tiyuwéna aúpá'á méraiye.

³⁷ Túranka'a kawé-kísáú ímba awánaraan-
kwaame'o uráimbanifo wentáfésa ímba
timankúnkúmba ésa Maníkómpákémbá kunkáíye
siyáawe.

³⁸ Mindásafena naaófá'á Maníkón-aimo
simátimakowin-awi'a Áísáya siyáin-aaí érai'a
siyáíye.

Fasi'aénkóo kawé'-áái kosimátimunasa
minááísáfésa ímba érai'e wésewe.
Ení fasi'aémbá aráátimendanifo ímba
awánaraawe

Áísáya agaimaréna siyáíye.

³⁹ Ísun-aaísafesa ímba timankúnkúmba
untáféna naaófá'á Áísáya agaimaréna séna

⁴⁰ Maníkó túramba kafítúwáísasa pósa túramba
ímba awánaraawe. Maníkó táá'a
káúntuwaisasa pósa ímba ísaraawe.
Maníkómó simbá miyá uráunda pósa
kempá'á ímba tíya'a sáwí-imayaa
maitiyuwé'a kawé'á uwátinkanaumne

Maníkó siyáíye Áísáya agaimaréna séna

⁴¹ Ísuni sama awánaraimba póna mináái
agaimaréna siyáíye.

⁴² Yúndaa-oraa'-waasi tuwímbai Ísuntafesa
timankúnkúmba ésa Maníkómpákémbá kunkáíye
sésa áamáán-kawaa-waasi áamáán-daumpa'a iyófo
sésa aambá fáí'maraafoniye sésa ímba afora'á
sumbá

⁴³ Maníkó kesúwí'a mósá maráínkwae-imayaa
ímbanofa waási tuwímbai kesúwíta mósá

maráíwae-imayaa ésa miyán-ímáyáá umbá pósa
Ísuntafesa érai'e ímba afora'á siyáawe.

Ísu simátimuwasa tuwínkaa'o uráan-aai.

⁴⁴ Ímba afora'á suwaná Ísu óraaka
séna kesááisafesa érai'e sésa kenká'á
timankúnkúmbo iyawi ímba kentáfesa aantemba
ofo si'mákaiwaintafesawara'a timankúnkúmbo
wéowe.

⁴⁵ Kesí áwáumo suwánaawimo ombá ímba ken-
aantemba wésuwanaafo si'mákaiwainkwar'a
wéawanaawe.

⁴⁶ Marapá'ó kumúnda waási sama
kátinkaundawi únda pósa kenká'á
timankúnkúmbo iyawi ímba kumeu'ó in-áémpá'á
méranaawe.

⁴⁷ Kesááimo ímbo ísámai kawé'ó owí aafimbó
maitinkái ímba kemá úne. Marapá'-wáási
ímba aafimbó maitínkáandasafe'a kumúndanifo
sáwí'o úmimo méraampinkemba kawé'-ámpá'á
métinkanae'a kunkáumne.

⁴⁸ Ánaaen-kanaara'a kesáái isésa tínaaembo
uwásinkaiyawí sésa kawé'-áái sínaaemba
uwámakaundaniye sénááwe.

⁴⁹ Ímba kesí imáyáafinkemba súmpo kesifo
si'mákaiwai simásímakain-aai súnda pó'a
ánaaen-kanaa tínsa sésa kawé'-áái sínaaemba
uwámakaunda ímbo oraámbá uraundaniye
sénááwe.

⁵⁰ Kesifon-aai aúí'a úmai maé'mae'o íyan-
aain-iyé. Súnda-aai kesifo simásímakain-aai
simátimune Ísu siyáíye.

13

*Ísu wení waási tísamaimo non-kwitínkarain-
aai.*

¹ Tíyótaimo í-tánón-kánáá aafáyáaraamba úwana káfékaamba Ísu imáyáa éna séna marapá'a tuwé'a kesifompá'ó kunuweré'o iyón-da-kanaa tiyé séna marapá'-wáási wenááimo ísón-kwaasi áfááraumai imáyáa tiména miwísáfénawe séna puwíníye súwana

² waántáwanko Sáímonin-ááninkomba áwí'a Yúndasi-Ísakeriotimba Ísuni pintaru'a uwó-imáyáa ámakowasa Ísuwe wení kísau-waasiye tómbá wénowana

³ afowámá seyaafá-fási'áémbá ámakowana póna Maníkómpákémbá kunkáunda pó'a kunuweré'a iyónaumne-imayaa Ísu éna póna

⁴ tómbá wénowana iyáfasinena paákákén-únánkwátói faú'marena táúri kárá'umaena

⁵ táúfapimba nombá fatímarena wení kísau-waasi tísamai non-kwitinkéna táúrisamba uwátuwena

⁶ Ísuma Sáímoni Pítaampa'a túwana séna Fasi'aénkóo ímba kesísamai non-kwisinkaaó súwana

⁷ Ísu séna kemó úndama káfé'a ímba wéisaanda po ánaaemba isáínone súwana

⁸ Pítaa séna kesísamaimo non-kwisínkéndasafe'a a'áo símasima'a ónaumne súwana Ísu séna enaísamaimo ímbo non-kwiyankáanamó éma kesí waási-i'a ímba ínone súwana

⁹ Pítaa séna Fasi'aénkóo ení waási-i'a ónae súmpo ímbo sísamai aantemba non-kwínda

siyayaankwara si'nónkwará'á non-kwiyuwó súwana

¹⁰ Ísu séna nombó pékáawimo ésa ímba seyaafá-túfá'á non-kwiyónááfo tísamai aantemba non-kwiyónááwe. Kembiwí non-kwisaawaná kímborawigo ímba non-kwiyáiyemo súmba

¹¹ Ísu wení pintaru'-wáásígómbá ísarontafena séna kembiwí non-kwisaawaná kímborawigo ímba non-kwiyáiyé siyáiyé.

¹² Ísu simátimena tísamai non-kwitiyuwéna paákákén-únánkwátóimo faúlmaromba maimái úmaena ménamo tómbo némopa'a wéna tísai ena séna kemó úndawini áwáuma éra isaaó.

¹³ Kentáfé'a sé'a uwáitái'-iwái Fasi'aénkó ónemo sembá érai'a miyán-kwáási úne.

¹⁴ Kemá kembó uwáitái'-úndawi kentí Fasi'aénkó pó'a tísamaimo non-kwitinkáúndasafe'a kemá moórá-mora non-kwitinkáaro.

¹⁵ Kemó kembó aráátimundantemba kembiwíwará'á miyán-oro.

¹⁶ Érai'a simátime'a sune. Kísau-waasimo ésa miwítí óraa'-waasigomba ímba íyáákanaawe. Ti'mákaiwain-aai maimaésa kosimátímakaawimo ésa ti'mákaiwaimba ímba íyáákanaawe.

¹⁷ Miyáumai kemó únda é'a awánaafo miyámó íyambo íyana tirunkó kawé'á íníye.

¹⁸ Kempínkémbá ímba seyaafátáfé'a súmpo kendé-í'o uwátinkaunda-waasi é'a tuwánaraumne. Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna kesé'a moóráfinkembo tómbo naráiwai kesí pintaru'-wáásín-iyé agaimarénamo siyáimba érai'a siyáiyé.

19 Ímba paápé uráisa'a simátimunda póna ánaaemba paápé ína'a kentáfé'a timankúnkúmba é'a Maníkómpákémbá kunkáíye sénááwe.

20 Érai'a simátíme'a sune. Ti'maráanasa wíyawí-taai ísámai kawé'ó íyantén-úmai kesáái ísámai kawé'á ónááwe. Kesááimo isáíyantén-úmai si'mákaiwain-aai isánááwe Ísu siyáíye.

Moóráwigo kesí pintaru'á máíníyemo Ísu siyáin-aai.

Mátíyu 26:20-25, Máaka 14:17-21, Rúku 22:21-23

21 Ísu simátimena wenarunkó umbaí tówana séna érai'a simátíme'a sune. Kempínkémbá moóráwigo kembá namuro-wáásímá aráátiminiye súwata

22 wení kísau-waasi moórá-mora we-naúfínayaafimba éta nááwantafenawa síyó séta

23 wení kísau-waasigo Ísu kembá arumbá símakowi Ísuni ewaa'á méraawanana

24 Sáimoni Pítaa kentáféna aúwá'náán-kwaame'a éna séna nááwantafewa sénó sé áísai uwo súwa'a

25 wení ewaa'á kífae'a áísai e'a sé'a Fasi'aénkóo emó sénda nááwa'iyo séwánana

26 Ísu séna kemó tómbó nompín-tu'maimo áménda-waasi wemán-iye séna tómbá maimaéna nompín-tu'mai miwámbá Sáimoni-Ísakeriotin-ááninkon-awi'a Yúndasimba amúwana

27 mintómbá maúwana waántáwanko wenarumpimbá iyúwana Ísu simámena séna emó ónae sinda-í'a maaránka'a uwó Ísu súwasa

28 tómbó wénesamo méron-kwaasi Ísumo sún-aaigoni áwáuma ímba ísámai kawé'á umbá

29 sésa Yúndasi óntanka'o káráwiyowintafena Ísu séna ímbo óntamo makáan-kwaasi tuwímbai timiyó Ísu siyémá sésa tanómbó káúfón-kanaaratafesa sésa tómbá méyánuwo Ísu siyémá suwaná

30 Yúndasi Ísumo amún-tomba maimaéna minúwóiyáán-úmai máápa'a kumúwana kumeu'á uráíye.

Aú-amaamba simátímakain-aaí.

31 Yúndasi máápa'a kumúwana Ísu séna káfé'a waási úranko súwí'a óraa'a isaná kesí kisaugo Maníkón-áwí'a óraa'a íníye.

32 Kesí kisaugo Maníkón-áwí'a óraa'o intembá káfé'a Maníkó kesúwí'a óraa'a uwásinkainíye.

33 Kesí iyámpóisono. Kárika'a kesé'a mé'a tiyúwáana'a siyaafái ónááwe. Yúndaa-waasisafe'o é'o simátíme'o súndantemba kentáfé'a sé'a iyóndara'a ímba kanaa'á iyónááwe.

34 Aú-amaamba simátíména'a kesirumbó timúndanten-úmai moórá-mora-waasi kentirumbá tíméro.

35 Moórá-mora kentirumbó timíyasamo ésa tuwánésa sésa Ísuni kísau-waasin-owe sénááwe Ísu siyáíye.

Pítaa ánaaeni'a uwásinkainiyemo siyáin-aaí.

Mátíyu 26:31-35, Mááka 14:27-31, Rúku 22:31-

34

36 Ísu simátimuwana Sáímoni Pítaa áísai ena séna Fasi'aénkóo nááfara iyínono súwana séna iyóndara'a káfé'a ímba sirááíwainompo ánaaemba sirááíwainone súwana

³⁷ Pítaa séna Fasi'aénkóo nóra séra káfé'a ímba embá arááiwaenaumno. Ímba pó'a áwa'nai e'a púwónana kawe'á íníye súwana

³⁸ Ísu séna áwa'nai e'a puwónaumnemo sénda kemá érai'a simáme'a sune. Kokórigomo ímbo ááimo siyáindara'a kaumbo-íká'á kentáfé séma ímba awánáúnda-waasin-iye
sínone Ísu siyáíye.

14

Maníkómpá'ó íyan-amba kemá únemo Ísu siyáin-aai.

¹ Ísu simátimena séna kentirunkó ímba sáwí'a ína'a ímba óraa'-imayaan-oro. Maníkómbá timankúnkúmba é'a kenkwará'á miyán-oro.

² Kesifoní naaópa'a sáwífa'-maru'a wéraiye. Ímbo miyámó uráinkakaa ímba simátimusino.

³ Kemó iyúnda kentí maru'á ito'mayaa uwátinkanae'a iyúne. Iyuweré'o kuntí'mae'o iyónda kemó méraundara'a iméranaawe. Miyá ona'á kesé'a méranaawe.

⁴ Kemó iyúnda-amba é'a awánaraawe súwana

⁵ Tómaasi simámena séna óraakoo emó iyónda-naopa'a ínta awánaraumne. Nóraumaísaawa aantá awíyánaumno súwana

⁶ Ísu séna Maníkómpá'ó iyíyan-amba kemá úne. Kemá éraikoni áwáuma úne. Kemá maé'mae'o iyawini áwáuma úne. Kesifoní naaópa'a ímba úwoi iyónááfo kemá minámbá únda pósa iyónááwe.

⁷ Kesí áwáumo suwánékaa kesifombá awíyaawisino. Káfé'a wéawanaawe súwana

⁸ Fírípi séna óraakoo enafombá aráásímínanasa kentáá kanaa'á íno súwana

⁹ Ísu séna ayáátááka'a kesé'a méraundanifo emá kesí áwáuma ímba suwánaraane. Kesí áwáumo suwánaawi kesifombá é'a wéawanaafo nóra isawá enafombá aráásimiyo wéseno.

¹⁰ Kemá kesifoé'a kááisamai méraunana kesifomá kesé'a kááisamai méraiye. Minááisáfé'a érai'e seró. Ímba kesí imáyáafinkemba súmpo kesifomá kesé'a ména wení kísau isa'á sune.

¹¹ Kemá kesifoé'a kááisamai méraunana kesifomá kesé'a kááisamai méraimba pó'a minááisáfé'a érai'e seró. Ímbo miyámó sé'o é'a kesí kísau awáné'a sé'a érai'a wíyómpakemba Maníkómpákembá kunkáiyé seró.

¹² Érai'a simátíme'a sune. Kentáfé'a timankúnkúmba é'a Maníkómpákembá kunkáiyé síyawi kemó úndanten-kísau miwíwará'á maénááwe. Kesifompá'á iyé'a Maníkóní ámútankomba ai'maráandasafena miwítí kisaugo kesí kisaugomba iyáákainiye.

¹³ Ken-ímáyáámó é'o sísai íya'o é'a miyá ónaumpo kentáfé'a ísámai kesifon-áwí'a mósá maránááwe.

¹⁴ Ken-ímáyáámó é'o sísai íya'o é'a kemá miyá ónaumne Ísu siyáiyé.

Maníkóní Ufaen-ámútánkómbá ai'maráanana kumíníyemo siyáin-aaí.

¹⁵ Ísu mináái simátimena séna kentirumbó simé'o é'a kesáái ísámai kawé'a ónááwe.

¹⁶ Kesifombá áísai onaná karáá'á tutinkáíndawimba ai'maráínana kumbéna kesé'a

aasiyaasí maé'mae'a íníye. Wemá éraikoni áwáun-iyé.

¹⁷ Marapá'-wáásí wembá ímba awánésa wenáái ímba wéisaamba pósa ímba kanaa'á sésa kesé'a tamauwó wésefo kesé'a ména kentirumpimbá maé'mae'a imbá pó'a wembá wéawanaawe.

¹⁸ Kárika'a tiyúwáandanifo ímba áwíyaraa'-iyampoimo ontembá ónááfo iyuweránaumne.

¹⁹ Kári-kanaa marapá'-wáásí kembá ímba suwánanááfo kembiwí aneka'á suwánanááwe. Kesé'a méraunda pó'a kemá auí'a úmai méranaawe.

²⁰ Minkánáá tína'a sé'a érai'a afowáe'a ména keséta méraisata weséta méraumne miyá sénááwe.

²¹ Kesááimo taawiyafésamo kawé'ó owí tirumbá siménááwe. Tirumbó simíyawí kesifoé kesé'a sirunkái timéyauye. Kesirumbó timúndawisafe'a símai afora'á paápé úmai méranaumne súwana

²² Yúndasi-Ísakerioti araámáón-awi'a Yúndasi séna Fasi'aénkóo nóintafewe séwa úwoi-waasisafemase símai ímba afora'á paápé úmai méranaumnewa sénó. Kentáásáfémase símai afora'á paápé úmai méranaumnewa sénó súwana

²³ Ísu séna tirumbá simíyawí kesáái ísámai kawé'a íyana kesifomá arumbá miwí timínakai kewé kesifoé miwísé'a kumbéyauye.

²⁴ Kesáái ísámai ímba kawé'ó owí tirumbá ímba símakaawe. Súnda-aai ímba kesí imáyáafinken-aain-ifo kesifo si'mákaiwaini imáyáafinken-aain-iyé.

²⁵ Kesé'o méraundara'a mináái simátimune.

²⁶ Énifo kesifomá wení Ufaen-ámútánkómbá kentí karáákómbá ai'maráínana kumbéna ken-ánóndáá éna seyaafá-tántáá'a aráátimena súnda-aai timína'a tááka'a maránááwe.

²⁷ Tiyuwé'a faru uwátinke'a kentirumbó aáno'o uwátínkáandate úmai méraaro. Marapá'-wáásí ímba miyá wéuwatinkaafó kesirumbó aáno'o maráúndantemba miyáumai timúne. Mindásafena kentirunkó ímba sáwí'a éna ímba táá'a íno.

²⁸ Tiyúwáandanifo kentópa'a iyuw-eránaumnemo súnda é'a wéisaawe. Kentirumbó simé'o é'a kesifompá'a iyóndasafe'a aamoí ónááwe. Kesifomá kembá iyáákaraintafe'a símai aamoí ónááwe.

²⁹ Ímba paápé uráisa'a simátimunda póna paápé ína'a kentáfé'a sé'a érai'a siyáiyé sénááwe.

³⁰ Waántáwanko maambáraraké-sáwí-káwáágó wétimba pó'a ímba aaimá ayáátááka'a simátimumpo wení fasi'aénkó ímba kembá ta'ótorainiye.

³¹ Kesifomó simásímakaimba miyámó únda suwánésa sésa afowámbá arumbá ámakaiye sénááwe. Íyáfasinaiyata konó Ísu siyáiyé.

15

Érai'a ándáma kemá únemo Ísu siyáin-aai.

¹⁻⁵ Ísu simátimena séna érai'a ándáma kemá úne. Kesifomá minándará'ó káráwiyaiwainiye. Ándáma kemá úne. Ándágoni amaimá kemán-owe. Ímbo arambó iyáínda-amaimo éna ayááisuwainiye. Arambó iyáínda-amaimo éna ayááimarainana arágásáó agaimái arambá

iyáíniye. Ayááímáráintemba simátímakaunda-aago miyá éna tirunkó arupíse wéiye. Kesé'a kááísamai méraiya'a kemá kempá'a kááísamai méraano. Amái aantenkomo éna ímba arambá iyáíniye. Miyámó intembá kesé'o ímbo kááísamaimo méraiyanamo éna ímba arambá iyáíniye. Kemá kesé'a kááísamai méwa'a pó'a kesé'o kááísamaimo mérai yawimo é'a sáwífa'-aramba imái méranaawe. Kembó ifá'ó siyuwésamo ésa ímba arambá imái méranaawe.

⁶ Amaimó ayááisuwainda-amaimo aáénkáíndamo éna ayáímai agaisuwáíniye. Kesé'o ímbo kááísaiyawí miyá íniye.

⁷ Kesé'o kááísamaimo mérai yawí kesááimo kentirumpimbó ta'óto'maraiyawí áisai íyana póna miyá uwátinkainiye.

⁸ Sáwífa'-arambo imáímo méraiyan-kwaasimo tuwánésamo ésa sésa Ísumbo arááíwáén-kwaasinowe síyana kesifon-áwíkomo éna óraa'a íniye.

⁹ Kesifomó arumbó símakainten-úmai kesirumbá kembá tímúne. Kemó é'a misírúntafé'e símai méraaro.

¹⁰ Kesifoní áamáamba ísámai wenaruntafé'o símáimo méraundantemba kesí áamáambo isé'o é'a kesiruntafé'a símai méranaawe.

¹¹ Mináái simátímakaunda pó'a kesí aamoigó kentirumpimbá óraa'a wéraina'a aamoí é'a méraaro.

¹² Kesirumbó tímúndantemba moórá-mora-waasi tirumbá tíméro. Mindá kesí áamáamba tímúne.

¹³ Kentí waásisafesawe símai wétuwa'nai-e'o puwónae sésamo puwíyamba ímba moórá-aai símai iyáákamai tirumbá tíménááwe.

¹⁴ Kesááimo isémaiyawimo é'a kesí waási-i'a

ónááwe.

15 Óraa¹-waasigoni kísau-waasi óraakoni kísau ímba awánaraambanifo wenáfárawaisai wení kísau wéawanaraawe. Miyámó ontáfé¹a pó¹a kesifomó seyaafá¹-ááímó simásímakaimba simátimunda pó¹a ímba kesí kísau-waasiye sendá kesífárawaisaiye sénaumne.

16 Kembiwí ímba kembá kendé-í¹a uwásínkááwa¹a kemá kembiwí kendé-í¹a uwátinkaunda pó¹a wé¹a fasi¹aén-árámbá koimái sáwífase úmai méraaro. Ken-ímáyáámó é¹o kesifompá¹ó áísai íyanamo éna miyá uwátinkainiye.

17 Moórá-mora-waasi tirumbá tíméro sé¹a miyán-ámáámbá simátimune Ísu siyáíye.

Marapá¹-wáásí tíyámbo uwátínkaraan-aaí.

18 Ísu mináái simátimena séna marapá¹-wáásímó kembiwísáfésamo tíyámbo uwátinkaiya¹o é¹a tááka¹a maré¹a sé¹a aifa¹a kentáásí Fasi¹aénkómbá tíyámbo uwánkaraawe sénááwe.

19 Kemá marapá¹-wáásífínkémbá kembá kendé-í¹a uwátinkaunda pósa marapá¹-wáásí tíyámbo wéuwatinkaawe. Kembó úwoimo marapá¹-wáásímó onkakaa kentáfésa sésa kenkáán-kwáásín-owe sésa tirumbá tíméwisino.

20 Kísau-waasi miwítí óraa¹-waasigomba ímba iyáákaraawemo súnda imáyáan-oro. Kentí óraako únasa pósa marapá¹-wáásí karaánáá¹a sinkésa sáwí¹o uwásínkáanten-úmai kembiwí karaánáá¹a tinkésa sáwí¹a uwátinkanaafo kesááimo isámaimo kawé¹ó iyawi kentáái isánááwe.

21 Kembiwí kesí waási-i'a ombá pósa marapá'-wáási karaánáa'a tinkésa sáwí'a uwátinkanaawe. Si'mákaiwaimba ímba awánaraamba pósa sáwí'a ésa miyá ónááwe.

22 Kemó ímbo kusimátimundarakaa marapá'-wáásítí sáwí-imayaa úwoi aúpá'á wéraisino. Kusimátimunasa miwítí sáwí-imayaa ifá'ó túwááraamba ímba ifá'á túwááwana úwoi wéraiye.

23 Tíyámbo uwásinkewi kesifonkwará'á tíyámbo wéuwankaawe.

24 Kemó fí'owimo íyáákamaimo ímbo fí'o-fi'on-kisaumo maúndarakaa marapá'-wáásítí sáwí-imayaa úwoi aúpá'á wéraisino. Kesí kísau awánésa kené kesifoné tíyánkai wéuwasinkaawe.

25 Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna úwoisafesa kembá tíyámbo wéuwasinkaawe siyáinka'a póna mináái káfé'a wépaape-iyé.

26 Kesifompá'á iyé'a kentí karáá'ó tutinkáíndawimba ai'maráanana kesi-fompákémhá wenámútanko kembiwísé'a kumbéna wemá éraikoni áwáugo póna kentáféna seyaafá-tántáá'á kusimátiminiye.

27 Kemó kísauomo ómbaraawandarakemba é'a suwánaraamba pó'a kentáfé'wara kesí kísausafe'wara'a

simátímapa'a kónááwe.

16

1 Ánaaemba kesááisafe'a ímba fasi'ámai mé'a siyúwáafo sé'a mináái simátimunda imáyáan-oro.

2 Ánaaemba marapá'-wáásímó kem-biwísáfésamo áamáan-daumpakemba

watuwánaemo síyamba mindásafesa sésa Ísuni kísau-waasi tínkamiyawí Maníkóní kísau wémaewe karo'á sénááwe.

³ Kenté kesifonté'a ímba suwánaraamba pósa miyáumai sáwí'a uwátinkanaawe.

⁴ Káfé'a mináái simátimunda póna mindá paapé ína'a imáyáa é'a sé'a simásímakaimba wépaape-iye sénááwe. Mindásafe'a simátimune Ísu siyáíye.

*Maníkóní Ufaen-ámútánkó kisaumo wémain-
aai.*

Ísu simátimena séna kesé'a méraunda pó'a mináái ímba simátímake'a

⁵ si'mákaiwaimpa'o iyóndasafe'a káfé'a simátímakaana'a nááfara iyónó sé'a ímba sísai owe.

⁶ Iyónaumne súnda-aai ísááwana tirunkó umbaí taisa'á pó'a nááfara iyónó sé'a ímba sísai owe.

⁷ Érai'a simátime'a sune. Ímbo iyúndarakaa kentí karáá'ó tutinkáíndawi ímba kúmísino. Iyé'a wembá ai'maráanana kembiwísé'a kumbéna kawé'á uwátinkainiye.

⁸ Kumbéna marapá'ó méraan-kwaasi kentí sáwí-imayaagoni áwáuma aráátiminiye. Arupísemo úmaimo mérai yawini áwáuma aráátiminiye. Maníkómó aafimbó maitinkáíndawini áwáuma aráátiminiye.

⁹ Kesááisafesamo ímbo timankúnkúmbo iyawisafena simátimena séna kentí sáwí-imayaa úwoi wéraiye síníye.

¹⁰ Kesifompá'ó iyúnda ímba suwánánááfo kentí karáá'ó tutinkáíndawi arupíse úmaimo mérai yamba kunaráátiminiye.

11 Maambáraraké-sáwí-káwáágómbá é'a aaifimbá maiyánkaraimba póna Maníkó aaifimbá maitinkáíníyema simátiminiye.

12 Sáwífa'-aai simátimusina umbai-áái pó'a káfé'a ímba kanaa'á isánááfo ánaaemba isánááwe.

13 Maníkóní ámútanko kumbéna érai'-amba kawé'-ámbá aráátiminiye. Ímba wení imáyáafinkemba simátiminifo simámakain-aai simátimena aáno'o paápé índa-tantaa'a simátiminiye.

14 Súnda-aai simátiminana kesúwíko óraa'a íniye.

15 Seyaafá'-ááisómbá kesifondé mindá kendén-íye. Miyáumai sé'a simámakaunda-aai Maníkóní ámútanko simátiminiye Ísu siyáíye.

Tirunkó umbaí taréna ánaaemba kawé'á íníyemo siyáín-aai.

16 Ísu simátimena séna kárika'a ímba suwáné'a ánaaenka'a suwánanaawe súwasa

17 wení kísau-waasifinkemba tuwímbai sésa ke-sifompá'á iyúnda pó'a kárika'a ímba suwáné'a ánaaenka'a suwánanaawemo simbá nóintafenawa síyó.

18 Kárika'emo simbá minááígóní áwáuma ínta isáúmne. Nóintafenawa síyó suwaná

19 Ísu áísai ónaesamo umbá iséna simátimena séna kárika'a ímba suwáné'a ánaaenka'a suwánanaawemo súnda-aaisafe'a kembiwí áfááraumai kemó súnda-aaisafe'a símae wénowe.

20 Érai'a simátime'a sune. Kembiwí ifi'á táíyasa marapá'-wáási aamoí íyambanifo kentirunkó umbaí taréna ánaaemba kentirunkó fetói íniye.

21 Moórá-ininkomo iyámpóímo ma'ankáínda-kanaa títanamo éna áí'a ínana arunkó umbaí táínana ánaaemba miníyámpóí ma'ankéna áíkomba ímba imáyáa éna aamoí íníye.

22 Miyámó ontembá kentirunkó umbaí táína'a ánaaemba suwáné'a aamoí ónááwe. Aamoimó í-tántáá'a ímba maitiyuwánaáwe.

23 Minkánáámó tína'a ímba síesai ónááfo kesifompá'ó inaimó síyamba kentáfé'a ísámai áísai iyantafena póna miyá uwátinkainiye.

24 Kesifompá'a ímba inai síyáafo káfé'a kentáfé'a ísámai inaimó síyamba miyá uwátinkainana kentirunkó óraa'-aamoí ína'a méraaro Ísu siyáíye.

Marapá-tántáá'a Ísu iyáákaraiyemo siyáin-ai.

25 Ísu simátimena séna waé'mai-ai simátimunda pó'a ánaaen-kanaa tína'a kesifon-ai afora'a simátimenaumne.

26 Minkánáámó tína'a ken-ímáyáámó ontáfé'a kesifompá'a inai síya'a kemá ímba inai senaná

27 wemá úwoi tiména wenarumbó tímakaintafena póna úwoi timíniye. Kentáfé'a

sé'a Maníkómpákémbá kunkáíye sé'a tirumbá símakaantafena kesifomá arumbá tímakaiye.

28 Kesifompákémbá marapá'a kumbéraunda pó'a káfé'a marapá'a tuwé'a kesifompá'a iyónaumne Ísu súwasa

29 wení kisau-waasi sésa káfé'a ímba waé'mai-aafinkemba sémpo aforatá simásimene.

30 Kesáa séta áísai ónáísaiye ímba súnasaama emá ísaraandawi po afora'a wésene. Miyásá séta Maníkómpákémbá kunkáanesa sune suwaná

31 Ísu séna kentáfé'a Maníkómpákémbá kunkáiyé sembánifo

32 kárika'a siyuwé'a kentí naaó'-nao'a wété owa'á keyáá mérausina kesifomá kesé'a méraiye.

33 Mináái simátimunda pó'a kesé'a kááísamai mé'a aáno úmai wempa'á méraaro. Marapá'-wáási karaánáá'a tinkésa sáwí'a uwátinkanaafo marapá'-tántáá'wará waásiwara'a iyáákaraunda pó'a kentirunkó aamoí ína'a méranaawe Ísu siyáiyé.

17

Ísu wení waásisafena ísámai Maníkómpá'á in-aimó siyáin-aai.

1 Ísu simátimena wíyómpa'a awánéna séna kesifóo minkánáá wétiye. Kesúwí'a óraa'a ína'á enáwí'a óraa'-i'a uwánkáano.

2 Seyaafá'-wáási káráwiyaundasafe fasi'aémbá símakaanda pó'a símakaanda-waasi aúí'a úmai maé'mae'a uwátinkaunda mindásafe kesúwí'a óraa'-i'a ína'á enáwí'a óraa'-i'a uwánkáano.

3 Eyáá érai-Fasi'aenko óne. Kembá si'mákaandawi úne. Empá'é kempá'é tésa kenkáísááimo ísááwi aúí'a úmai maé'mae'a wéowe.

4 Marapá'á enáwí'a óraa'a úmai símakaanda-kisau tai'áúmne.

5 Kesifóo maramó ímbo úmakondara'a esé'a méraawanana kesúwíko óraa'-i'o uráinka'a po aneka'á miyá ínkwa'e'a sune.

6 Marapá'-wáásifínkémbá ení waási-i'a uwátinke símakaana'a entáfé'a miyámó iwái

méraiye símai paápé uwátinkaunasa enáái wéisaawe.

⁷ Símakeandasafesa sésa mintántáá'a Maníkómó ámakain-tantaa'e wésewe.

⁸ Símakeanda-aaimo simátimunda wéisaawe. Empákémbá kunkáunda-aai isésa sésa Maníkó ai'mákaisana kunkáiyé wésewe.

⁹ Miwísáfé'a ísámai inái súne. Marapákén-úwói-wáásísáfé'a ímba inái sumpo símakeanda-waasi ení waásisafe'a ísámai inái súne.

¹⁰ Ení waási kesí waásin-owe. Kesí waási ení waási ésa kesúwí'a óraa'-i'a wéowe.

¹¹ Marapá'ó ímbo méraanda empá'á iyónaumpo miwí marapá'á méranaawe. Kawe-késifóo miwíyá'á emá káráwiynasa pósa Maníkómbó áántaan-kwaasi-i'a úmai méranaawe. Esé kesé'o kááísaimo mérauyantemba miwí kááísamai méranaawe.

¹² Miwísé'a mé'a káráwiyaunasa Maníkómbó áántaan-kwaasi-i'a úmai mésa ímba sáwí-amba arááiwwakaawe. Énifo moóráwigo sáwí-amba arááiwainda póna mináái Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna siyáin-aai paápé íníye.

¹³ Empá'á ímbo iyúnda marapá'á mé'a miwí tirumpimbá kesí aamoigó óraa'o intáfé'a mináái simátimune.

¹⁴ Enáái simátimakaumne. Kemó ímbo érai'o marapá'-wáásímó úndantemba miwí ímba érai'a marapá'-wáásí ombá pósa marapá'-wáásí úwoi-waasi tíyámba wéuwatinkaawe.

¹⁵ Ímba sé'a miwí marapákémbá kuntiyaaó sumpo waántáwanko sáwí'a uwátínkáífo séma káráwiyuwo súne.

¹⁶ Kemó ímbo érai'o marapá'-wáásímó

úndantemba miwí ímba érai'a marapá'-wáásín-owe.

¹⁷ Enáái érai'-aai póna tirumpimbá wérainasa ení waási-i'a úmai méranaawe.

¹⁸ Kembó si'maróna'o marapá'ó kunkáundantemba miwí ti'maráanasa marapá'-wáásíímbá méranaawe.

¹⁹ Miwísáfé'e sé'a enaráái aantemba wáúnda pósa enaráái aantemba waránááwe.

²⁰ Ímba maankwáásísáfé'-aantemba inai sumpo miwí táái isésa kentáfésa timankúnkúmba ésa Maníkómpákémbá kunkáiye siyawisafe'wara'a inai sune.

²¹ Kesifóo inai sé'a esé kesé'o kááísamaimo mérauyantemba miwí enté kenká'é kááísamai méranaawe. Miwí kááísamai méraamba pósa marapá'-wáási tuwánésa sésa érai'a Maníkó Ísumba ai'mákaisana kunkáiye sénááwe. Mindásafe'a inai fínkémbá simámune.

²² Esé kesé'o mimbórái'o úmimo mérauyantemba símakaanda-fasi'aemba tímakaunda pósa mimbórái'a úmai méranaawe.

²³ Emá kesé'a kááísamai méraana'a kemá miwísé'a kááísamai méraunda pósa miwí kááísamai méranaawe. Marapá'-wáási mindá tuwánésa sésa Maníkó Ísumba ai'mákaisana kunkáiye sénááwe. Enarumbó símakaandantemba miwíwará'á tímakaunda pósa marapá'-wáási tuwánésa sésa érai'e sénááwe.

²⁴ Kesifóo maramó ímbo úmakondara'a enarumbá siméma fasi'aémbá símakaane. Símakaanda-waasi kesé'a méraiwaé sé'a súnda pósa kesí fasi'aémbá awánánááwe.

²⁵ Kesifóo usukáéwi óne. Marapá'-wáási embá

ímba wéawanaafo kemó awánáúnda símakaanda-waasi kentáfésa sésa Maníkó ai'mákaisana kunkáiwaiye wésewe.

²⁶ Entáfé'a miyámó iwái méraiye símai paápé uwátimunasa enarumbó símakaandantemba miwí tirumbá simíya'a miwísé'a méranaumne. Entáfé'a miyámó iwái méraiye símai paápé uwátínkare'a paápé úmai kónaumne Ísu inaiífínkémbá miyá siyáiyé.

18

Ísumbo ta'ótokaan-aaí.

Mátíyu 26:47-56, Mááka 14:43-50, Rúku 22:47-53

¹ Ísu simátimena wení kísau-waasise'a Kíndáróni-nomba kofatésa taai-kanáágúnéfímbá komérowana

² Ísu wení kísau-waasise'a mintái-kánaágúnéfá'á kógo upa'á Yúndasi Ísuni pintaru'-wáásígó mintái-kánaágúnéfá'á awánópa'a

³ mifá'á kúmba áamáán-kawaa-waasiye óraa'-amaan-kisau-waasiye i-wáásíwára'á áamáán-danka'-i-waasiwara'a ti'márówana Yúndasi tí'maena taánáínkwara paepáé'wara'a maimaésa ómbá to'maésa mintái-kánaágúnéfá'á kumbá

⁴ Ísu wempá'ó tínda-tantaakomba iséna wení waásifínkemba iyáfasinena miwí túranka'a koména tísai ena séna nááwani ayaafáiya wéoo súwasa sésa

⁵ Ísu Násaretifakewintafeta wéayaafai-une suwaná séna miwántáfé'o sembá kemá úne súwasa Yúndasi Ísuni pintaru'-wáásígó póna miwísé'a méraiye.

⁶ Kemá úne Ísu súwasa miwí tauwérópa'a tanaambá fowaná

⁷ Ísu aneka'á tísai ena séna nááwani ayaafáiya wéoo súwasa Ísu Násaretifakewintafeta wéayaafai-une suwaná

⁸ Ísu séna é'a simátímakaumne. Maandá kemá úne. Kembó siyaafái ontáfé'a maankwáási étinkaiyasa koró Ísu súmba

⁹ Maníkóntáféna siyáimba símakaanda-waasi ímba sáwí-amba aráái'wakaawe siyónka'a póna paápé úmai mináái súwana

¹⁰ Sáimoni Pítaa paepáé'a awáúfínkémbá taútuwena aifa'-ámáán-káwáágóní kísau-waasigon-áá'a fagáúsuwomba minkísáú-wáásígón-áwí'a Márákáasi wenáá'a fagáúsuwowana

¹¹ Ísu Pítaantafena séna ení paepáé'a awáúfímbá wiyuwó. Sí'o índá-i'a uwásinkaiyambanifo

kesifoní kísau ímba tuwánáúmpo miyá ónaumne Ísu siyáíye.

Ísumba áí'maesa Ánásimpa'o kuráan-aai.

¹² Ísu súwasa i-wáásíyé miwítí óraa'-waasiye

ámáán-danka'-i-waasiye Ísumba ta'óto'mai ayáánka'a kárá'umaesa

¹³ áí'maesa aifa'á moórá-kawaagon-awí'a Ánásimpa'a tuwaná wemá Káyafaasin-ásáánko éna minkánáá Káyafaasi aifa'-ámáán-káwáágó póna

¹⁴ ááéma simátimena séna Yúndaa-waasi seyaafá'á púwófo séna moóráwigo puwíníye siyáiwain-ásáánkompá'a kuráawe.

Pítaa ímba awánáúnda-waasin-iyemo siyáin-aai.

¹⁵ Kuwasarái Ísuni kísau-waasiyai moóráwigo Sáímoni Pítaae moóráwigoe'a Ísumba arááiwa'maesarai kuyambá aifa'-ámáán-káwáágó moóráwigomba awánasuwowana aaimó ísópá'a Ísumbo máánkaropa'a imérowana

¹⁶ Pítaa máápa'-ontafimba mérowana aifa'-ámáán-káwáágó awánówi iyuweréna ontará'ó káráwiyon-arasigomba simámuwana ontá tiyankówana Pítaamba áí'maena íyáferowana

¹⁷ minárásígó Pítaamba awánéna áísai ena séna minkwáásígóní kísau-waasiya'ono súwana Pítaa séna ímbanifo kemá fí'on-kwaasi úne súwasa

¹⁸ táwitafesa ésa kísau-waasiye i-wáásíyé iyamá agaimakésa tiyáámba wégaufuwana Pítaa mináái simásuwena iyará'á koména ayáámba kauráíye.

Aifa'-ámáán-káwáágó Ísumbo áísai uráin-aai.

Mátíyu 26:59-66, Mááka 14:55-64, Rúku 22:66-

71

¹⁹ Pítaa iyamá wégaufuwana aifa'-ámáán-káwáágó Ísuntafena séna simátímakaanda-aai simásimiyo. Ení kísau-waasisafewara'a simásimiyo súwana

²⁰ Ísu séna Yúndaa-waasiti óraa'-amaan-daumpa'e kári'-amaan-daumpa'e simátí-simatimbo émaunda afora'ó sémaunda ímba aúpá'á simátímakaumpo

²¹ nóintafewa wésisai-ono. Kesááimo ísaraawi tísai inasá simátímakaunda-aai ísaraamba pósa sénááwe súwana

²² áamáán-danka'-i-waasigo Ísumba tufuwéna séna aifa'-ámáán-káwáágómó sinká'á ímba miyá siyó súwana

²³ Ísu séna sáwí-aaimo súndarakaa misáwí-áái ááéma afora'á isinó. Kawe'-ááímó súndasafe nóintafewa sínkamono súwana

²⁴ Ánási ai'marówasa ayáámpinken- anda ímba awátuwesa minándáwará'á áí'maesa Káyafaasi aifa'-ámáán-káwáágómpá'á kuráawe.

Pítaa ímbo awánáúnda-waasin-iyemo siyáin-aai.

Mátíyu 26:71-75, Mááka 14:69-72, Rúku 22:58-62

²⁵ Aifa'-ámáán-káwáágómpá'á Ísumba kuwaná Pítaa iyará'á ména ayáámba wégaufuwasa iyará'ó máún-kwaasi áísai esa sésa ewárará minkwáásígóní kísau-waasiya'ono suwaná mináái umémpa'a tuwéna séna ken-ímbaniye súwana

²⁶ aifa'-ámáán-káwáágóní kísau-waasigo Pítaantafena séna emá minkwáásígóe'a taai-kanáágúnéfá'á méraaya'a tuwánérúnda éraira súno séna Pítaamo áá'o fagáúsuwowini akún-ándáfákéwí súwana

²⁷ Pítaa aneka'á séna ken-ímbaniye súwana kokóriga áái siyáie.

Ísumba Páíratimpa'o áí'mae kuráan-aai.

Mátíyu 27:1-2,11-14, Mááka 15:1-5, Rúku 23:1-5

28 Kokórigo áái súwasa siyarónka'a Káyafaasini naaúmpakemba Ísumba áí'maesa kámáni-oraakoni pááimpa'a máankesa sésa ímba Yúndaa-waasiti naaúmpa'an-ifo fí'on-kwaasiti naaúmpa'a iyéta tíyótaimo í-tánómbá ínta náúnafo sésa ímba iyúwana

29 Rómu-kamani-kawaagon-awi'a Páirati kúwákárúwena kuntísai ena séna minkwáásí nóra inkakena aaifimbá maenkánaera séo súwasa

30 sésa ímbo sáwí'o uráinkakaa ínta áí'maeta túsino suwaná

31 Páirati séna keyáárika'a áí'mae'a kenti áamáambo makénten-úmai simánkáaro súwasa minYúndaa-óráá'-wáásí sésa Rómu-kamani-waasi moóráwigombo tufú'maimo utáiyantafesa aambá fáí'makaawe sumbá

32 ááema Ísu simátimena séna aaraa-táiyá'á sínkamiya'a uwónaumne siyáin-aaí paápé úwasa áí'maesamo kumbá minááísáfésa uwaná

33 Páirati naaúmpa'a kunuweréna iyéna Ísumba áántena séna emá Yúndaa-waasiti kawáágówá óno súwana

34 Ísu séna ení imáyáafinkena sísai ó waásiya simámakaawawa sísai óno súwana

35 Páirati séna kemá ímba Yúndaa-waasi úne. Ení waásiye óraa'-amaan-kisau-waasiye áí'maesa kempá'á tiyáafo nóra ónasawa'iyó súwana

36 Ísu séna kemó kawáá-í'o úndama ímba marapá'á wéraiye. Kemó kawáá-í'o úndamo marapá'ó wérainkakaa kesí kísau-waasi tiyááwaisino. Yúndaa-waasi kembá ta'ótoraafó sésa tiyááwaisino sésa ta'ótokaawe. Kemó kawáá-í'o úndama ímba marapá'á wéraiye súwana

37 Páirati áísai ena séna kawáágówá óno

súwana Ísu séna é'a séne. Mindásafe'a marapá'á kumúnana masínkaraimba pó'a arupíse-aai wésimatimune. Arupíse-aaisafesamo aamoimó owí kesááima wéisaawe súwana

³⁸ Páirati séna nóin-aaiya arupíse-aain-iyó siyáíye.

Ísumba tufuwíyana puwínomo siyáin-aai.

Mátíyu 27:15-31, Mááka 15:6-20, Rúku 23:13-25

Páirati simásuwena kúwákárúwena Yúndaa-waasisafena séna wemó sáwí'o uráimbo simásímakaamba saafá únana ímbanifo

³⁹ tíyótaimo

í-tánón-kánáá tintembá moórá-waasi áántaawa'a ándáfakembo awá'ankaundantemba minkánáámó tinká'á Yúndaa-waasiti kawáágóná awá'ankanaumno tísai ena súwasa

⁴⁰ óraaka sésa ímbanifo wembá ímba awá'ánkenda Párápásimba awá'ankaa suwaná Párápási tiyéna uménté'a in-kwáásín-iyé sésa

wembá awá'ankaa siyáawe.

19

¹ Suwaná Páirati i-wáásí simátimuwasa Ísumba áwíyandasamba áwíyonku'-nésa

² óraa'-waasiti kámo'an-iyé sésa áwíyandama owepámai Ísu a'nómpímbá kufé'ankesa naae-únánkwátói óraa'-waasiti unáánkwátóin-iyé sésa uwáńkesa

³ karaánáá'a ankésa moórá-mora wempá'á tésa sésa Yúndaa-waasiti kawáágó óne sésa tiyáántamba

tufúto'naamai uráawe.

4 Tufúto'naamai uwaná aneka'á Páirati kúwákárúwena seyaafá'-wáásísáféna séna ísáaro. Ímba sáwí'o uráintafe'a áí'mae'a túranka'a máánkaraana'a awánaaro. Ímba sáwí'a uráíye súwana

5 Ísu kúwákárúwena a'nómpímbá áwíyandawara naae-únánkwátóiwara'a kúwákárúwowana Páirati simátimena séna minkwáásígómbá awánaaro súwasa

6 óraa'-amaan-kisau-waasiye áamáán-danka'-i-waasiye awánésa óraaka'-oraaka'a sésa aaraa-táiyá'á tufiyana puwíno suwaná Páirati séna wemá ímba sáwí'a uráimba pó'a kemá ímba tufuwónaumpo kembiwí áí'mae'a aaraa-táiyá'á mátufuworo súwasa

7 Yúndaa-waasi sésa wemá séna Maníkón-áánimba úne sémáyáímbanifo kentáásí áamáánko séna miyámó síndawimba tufuwíyana puwíno símakaampimba póta tufuwónaumne suwaná

8 Maníkón-ááninko úne siyáin-aai Páirati isówana áfááraumai áá'a úwana

9 naaúmpa'a kunuweréna imaéna Ísumba áísai ena séna nááfakewiya'ono súwana Ísu iséna ímba aái súwana

10 Páirati séna kemó áísai únda nóra séwa ímba aái wéseno. Kemó aaimó senasamó ésa awá'ankanaawe. Kemó senasamó ésa aaraa-táiyá'á tufuwíyama puwínone. Mifásí'áémbá tokáumne súwana

11 Ísu séna Maníkómó mifásí'áémbó ímbo ámakainkaka ímba toráásino. Maníkó ámaikaifo sí'maenamo enká'ó másinkaiwaini sáwí-kisaugo ení sáwí-kisaugomba íyáákaraiye siyáíye.

¹² Ísu súwana Páirati mináái iséna séna nóra'iyo ke minkwáásí awá'ankanae'a wéune súwasa Yúndaa-waasi óraaka sésa emó awá'ankemo éma ímba Rómu-kamani-aifa-kawaagoni waási-i'a wéone. Ísu séna kemá kawáágó úne siyáintafena Rómu-kamani-aifa-kawaagomba íyáákanaemo siyáintafe mindásafewe séma ímba awá'ankaao suwaná

¹³⁻¹⁴ Páirati mináái iséna Ísumba áí'maena máápa'a óntan-arumbo akwítukom-barupa'a Yúndaa-waasi-taifinken-awi'a Kápata-marupa'a kumbéna aaifimbó maitínkáám-barupa'a kumbéna Yúndaa-waasisafena séna kentí kawáágón-ye súwana tíyótimo í-tánón-kánáá aafáyáaraamba úwana káfékaamba wááwái kárika'a tinená úwana Páirati Yúndaa-waasisafena séna kentí kawáágón-ye súwasa

¹⁵ ímbaniye sésa óraaka'-oraaka'a sésa aaraa-táiyá'á tufuwíyana puwíno suwaná Páirati tísai ena séna kentí kawáágómbá aaraa-táiyá'á tufuwónaumno. Mindá tirááíya táiyó súwasa óraa'-amaan-kisau-waasi sésa Rómu-kamani-aifa-kawaago weyáá kentáásí kawáágón-ye suwaná

¹⁶ Yúndaa-waasi-taigo íyáákontafena Páirati séna Ísumba aaraa-táiyá'á tufúwóro séna tímakaiye.

Ísumba aaraa-táiyá'ó tufúkáan-ai.

Mátíyu 27:32-44, Mááka 15:21-32, Rúku 23:26-

43

¹⁷ Páirati tímúwasa i-wáásí Ísumba áí'maesa tufuwíyan-aaraa-taima wembá ámúwana áúwaata'maena tufuwíyan-aempa'o kúmba

mináémpá'-áwí'a a'nónayaantapa Yúndaa-waasi-taaifinkemba Kórígótaafa mináémpá'á kuwasá

¹⁸ aaraa-táiyá'á aiyayaanka'a tufúsúmaresa kae'-wáásíyái Ísuni séfasefa'-arausampa'a aaraa-táiyá'á tufúsúmaresa Ísumba afufumpimbá tufúsúmarowana

¹⁹ Páirati wení kísau-waasisafena séna Ísu Násaretifakewi Yúndaa-waasiti kawáágón-iyé sé'a agaimái a'nónká-táiyá'á maráaro súwasa

²⁰ kaumbo-wáási tááifinkemba Yúndaa-waasi-taaifinkene Rómu-waasi-taaifinkene Kíríki-waasi-taaifinkene agaimárowasa sáwífa'-waasi awánomba tufúwún-aempa'a óraa'-naopa'a ewaa'á wérowasa sáwífa'-waasi mináúfáímá awánésa toráumai ísówasa

²¹ Yúndaa-óraa'-amaan-kísau-waasi Páiratintafesa sésa Yúndaa-waasiti kawáágón-iyé

ímba miyá símai agáínda wemá séna Yúndaa-waasiti kawáágó úne miyá símai agauwó suwaná

²² Páirati séna é'a agaimakáumne siyáiyé.

²³ I-wáási Ísumba aaraa-táiyá'á aiyayaanka'a tufúsúmaresa wení unáánkwátói maimaésa éiyainka'a tuwímbarésa moórá-mora-i-waasi éiyain-kwaasi minúnánkwátói maimaésa moórá-ampanta paákákén-únánkwátói ímbo farúmakon-ampanta maimaésa sésa

²⁴ ínta tafeónaumpo sésa ááfésa tíyáananasa nááwa iyáákenawa máíníyo sumbá Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna

kesí unáánkwátói tuwímбай maimaésa moórá kesí ampantarátáfésa ááféma tiyaráawe

siyónka'a pósa i-wáásí miyá uráawe.

²⁵ I-wáásí miyá uwasá Ísuni waási aaraa-táiyá'ó tufún-taigoni áwáufimba mésa Ísun-anówa úwana wenáúngo Kórópasi awaainínkón-áwí'a Máriyaa úwana Mágátáaraa-naopaken-ininkon-awí'a Máriyaa úwasa miyáumai-inimba aaraa-táigóni áwáufimba mérowana

²⁶ Ísu wenanówamba awánéna kembá Yónimba suwánéna anówantafena séna miwá enáánimban-iyé séna

²⁷ kentáféna séna miwá enanón-iyé súwa'a isé'a kesí naaúmpa'a móankare'a káráwiyaumne.

Ísumo pukáin-aai.

Mátíyu 27:45-56, Máaka 15:33-41, Rúku 23:44-49

²⁸ Minkákémbá Ísu imáyáa éna séna seyaafá-kísáú tai'áúmne súmba sáwí-imayaagomo ta'ótokaimpinkemba awátinkaunda-kisau seyaafá-kísáú tai'ásuwaumne séna Ísun-aai Maníkóni aúfáifinkemba paápé índasafena Ísu séna nontáféna sínkáíye súwana

²⁹ ándá-aran-domba ika-nómbá anaféúmpímbá wérowasa faru-táénáma mindómpímbá tu'maésa ofiyen-táemopimba sinúfaimaesa náínkwae séna Ísun-óika'a mósá márówana

³⁰ Ísu néna séna seyaafá-kísáú tai'ásuwaumne séna a'nómbá kífaena afowan-ayáámpimba wenámútamba to'maréna pukáíye.

Ísuni awáúfímbá waantáámbó faiyáin-aai.

31 Ísu weyááríka'a puwúwasa Yúndaa-waasimo saagon-kánáá tíyótaimo í-tánón-kánáá aafáyáaraamba úwasa pósa sésa saagaan-kánáará'á puwíyan-kwaasi aaraa-táiyá'á máéfo sésa Páíratimpa'a tésa sésa puwíyan-kwaasi ímba úwoi tiyúwéwasa aaraa-táiyá'á méraaro. Tísamai ankaisíyasa ááéma puwíyasa taaiyakémbá marapá'á múratuwaaro suwaná

32 Páíratí ewé súwasa i-wáásí Ísuni séfasefa'-arausampa'o tufúsúmaron-kwaasi tísamai koankaisésa

33 Ísumba taawánomba é'a pukóntafesa wenáísamai ímba ankáísúwana

34 moórá-i-waasigo Ísuni awáúfimbá waantáántámbá faúwana naewará nonkwará'á kunkáíye.

35 Mindámo awánáúndawi simátímakaumne. Awáné'a érai'-aai súnnda pó'a isé'a sé'a érai'e sénááwe.

36 Maníkón-aai aúfáífimba agaimaréna séna wenayáátámba ímba ankaisónááwe agaimaréna siyónka'a pósa i-wáásí miyá uráawe.

37 Moóráfa'a agaimaréna séna waantáántámbó fáiyamba afuwónááwe agaimaréna siyónka'a póna paápé uráíye.

Ísumbo utaráan-aai.

Mátíyu 27:57-61, Mááka 15:42-47, Rúku 23:50-56

38 Yósepi Árímatíyaa-naopakewi Ísun-aai isówi éna Yúndaa-oraa'-waasi táároi inkaiséna wenáwí'a áwiyotuwena Ísumo puwúnka'a Páíratimpa'a téna séna Ísun-áuma utánáifo simiyó

súwana Páíratí sēna kanaámpó máínone súwana
Yósepi Ísun-áúma komaúwana

³⁹ Níkótímási ááéma Ísumpa'o nó'waambo
tiyáiwai asaa-wiyúmbó úm-basawemba óraa'-
masawemba kae'á maimaéna Yósepimba
kóái'maesarai

⁴⁰ Ísun-áúma komaimaésarai am-
pantafimbá minásáá-wiyúm-básawénkwará'á
kárá'umaesarai tésarai Yúnda-a-waasi
miyáumaimo utaantembá pósarai miyáumai
utaráaye.

⁴¹ Ísumbo tufúkáan-aempa'a taai-kisáu
wérowana utaráan-ontan-aima ímbo waási
utarón-ontan-aima wérowasarai

⁴² saagaan-kánaámá ampáámbán-iye sésarai
minóntán-aima ewaa'á wérontafesarai Ísumba
mimpímbá máutaraaye.

20

Ísu pukáimpinkembo íyáfasinkain-aaí.

Mátíyu 28:1-8, Mááka 16:1-8, Rúku 24:1-12

¹ Sondaará'á siyarónka'a ímba sán-
karowana Máriyaa Mágátáara-naopaken-ininko
utámakopa'a wēna koawánómba óntan-aigoni
óikaken-ontamba maisukówana koawánéna

² awaantanténa Sáimoni Pítaante kenté'a
tasímásimena sēna kentáásí óraakon-áúma óntan-
aifinkemba maimaésa nááfara makáao súwakai

³ Pítaae kesé'a utámakon-ontan-aifa'a kónae
sékaí

⁴ suwaantantékai kówáyamba kemá Pítaamba
kóyááke'a aifa'á óntan-aifimba kówánda

⁵ kífae'a ampanta aantemba wéromba awáné'a ímba óntan-aifimba íyáferaawanana

⁶ Sáimoni Pítaa téna óntan-aifimba íyáferena awánómba ampanta aantemba wérowana

⁷ Ísun-a'nónkákén-ámpántá moórá-aempa'a wérowana awánówa'a

⁸ óntan-aifimba aifa'ó kówándawi íyáfere'a awáné'a sé'a érai'a pukáimpinkemba íyáfasinkaiye séwándanifo

⁹ Maníkón-aai aúfáifimba agaimaréna séna pukáindafinkemba íyáfasinainiye siyáimba ímba ísámai kawe'á ówáyamba

¹⁰ kenkáísí naaópakai kuráuye.

Ísu paápé úwana Máriyaa awánarain-ai.

Máaka 16:9-11

¹¹ Naaópa'a kówáyana Máriyaa óntan-aigoni óika'a ména ifi'á wétena kífaena óntan-aifimba awánómba

¹² kae'-wáásí waén-únánkwátóiwara'a Ísumbo utámakom-barupimba mésarai moóráwigo a'nómpá'á maúwana moóráwigo aísamaifa'a méroyana Máriyaa tuwánówasarai

¹³ sésarai menínínkóo nóintafewa ifi'á wétaano suyaná Máriyaa séna kesí Fasi'aénkómbá maimaésa nááfara makáao sé'a ímba wéraisai'a wéawanaumne

¹⁴ simásuwena waeréna awánómba Ísu úmbanifo ímba awánéraase úwana

¹⁵ Ísu séna menínínkóo nóin-ifira wétewa nááwan-ayaafaawa wéono súwana Máriyaa séna taai-kisáúrá'ó káráwiyaiwai iyé-ímáyáá éna séna emó maimaémo nááfa'o maké simásimiyo. Komaénae súwana

16 Ísu séna Máriyaa súwana méwaerena wenááifinkemba séna Raaponai súmba maanááifinkembá waé'mai séna kesí Fasi'aénkóo súwana

17 Ísu séna kesifompá'ó íyóndasafe'a úmpo ímba ta'ótoraa. Kesífárawaisai kosimátíme sé kesifoné kentifompá'á iyúne. Kesí Maníkóné kentí Maníkómpá'á iyúne súwana

18 Máriyaa Mágátáara-naopaken-ininko Ísuni kísau-waasi kosimátimena séna Fasi'aénkómbá awánáúmne séna Fasi'aénkómó sún-aai simátímakaiye.

*Ísuni waási wembó awánaraan-aai.
Máaka 16:14-18, Rúku 24:36-49*

19 Misóndáágóní fenómpinka'a Ísuni kísau-waasi Yúndaa-oraa'-waasisafena táá'a úwasa naaúmpa'a imésa ontá wisukówana Ísu túranka'a paápé éna séna aáno úmai méraaro séna

20 ayáánarumpin-afiwara awáúfín-áfíwará'á aráátimuwasa miwítí Fasi'aénkómbá awánésa pósa áfááran-aamoi uwánkówana

21 Ísu aneka'á séna aáno úmai méraaro. Kesifomó si'mákaintemba miyáumai kembiwí ti'maráana'a kesí kísau komáéro séna

22 wenáama áútimena séna Maníkóní Ufaen-ámútánkómbá tíménana kesé'a mérainiye.

23 Sáwí-imayaamo maitiyuwáíyanamo éna misáwí-ímáyáá tai'áíníye. Ímbo maitiyuwáíyanamo éna misáwí-ímáyáá úwoi waé'wae'a íníye Ísu siyáíye.

Tómaasi Ísumbo awánarain-aai.

24 Ísu paápé úwasa wení kísau-waasi awánasuwonka'a Tómaasi moórá-awi'a Títímási mináwíkóní áwáuma amáántágae'a wemá fi'opa'o maémomba

25 túwasa simámesa sésa Fasi'aénkó paápé isatá awánáúmne suwaná Tómaasi séna ayáánarumpin-afiwara awáúfín-áfiwárá'ó awáné'o ta'ótorekaa sé'a pukáimpinkemba iyáfasinkaiye súsino súwasa

26 afakaeté-no'waamba maisuwésa Tómaasiwara'-úmai aneka'lá wení kísau-waasiye naaúmpa'a imésa ontá wisukówana Ísu túranka'a paápé éna séna aáo úmai méraaro séna

27 Tómaasintafena séna siyáánarumpimba ta'óto'mai awáné suwáúfimbá ta'óto'mai awáné sé kentáfé karo'é sénafainifo érai'e siyó súwana

28 Tómaasi séna kesí Fasi'aénkó emá kesí Maníkó óne súwana

29 Ísu séna ááéma ímba suwánarempo karo'é siyáandaniye. Káfé'a suwánáánda po érai'e wésene. Ímbo suwánaawimo ésa érai'emo sésamo timankúnkúmbo ésa aamoí isaná tirunkó kawé'á íníye Ísu siyáíye.

30 Ísu wení kísau-waasi súrankata fi'o-fi'on-kísau-waame'a aráásimuwata tuwímbai maankwándááífimbá ímba agaimakáundanifo tuwímbai agaimakáúmne.

31 Ísu Maníkón-ááninko póna wemó iyáfasinankaraiwain-íye sé'a maanáúfái agaimakáumpo Ísun-aaisafesa timankúnkúmbo ónááwe. Miyámó timankúnkúmbo ésa Ísuwe'a kááísamai maé'mae'a ónááwe sé'a maanáúfái agaimaráúmne.

21

Afakaeté-waasi Ísumbo awánaraan-aaí.

¹ Ánaaemba Táípiriyasi-waaunkoni áwáífa'a Ísu miyáumai paápé úwasa wení kísau-waasi awánaraawe.

² Wení kísau-waasi túwaandu uwái miwí túwí'a Sáímoni Pítaawe Tómaasi moórá-awí'a Títímásiye moóráwigo Káríri-aempakemba Kéna-naopaken-kwaasigon-awí'a Nátániyeriye Sépétin-ááninkaiye fí'on-kae'-waasiye miyáumai-waasi túwaandu uwaná

³ Sáímoni Pítaa simátimena séna mófáá'a kotoránae'a kúne súwasa kesááwará'á montá kónáisiaye sésa nompín-táómpimba iyátesa kumbá nó'waamba mófáá'amai wima'wima'-umbá ímba mófáá'a torówana

⁴ siyarónka'a Ísu nonáwáífa'a mérowasa ímba awánérase uwaná

⁵ Ísu séna iyámpóisono. Mófáá'a tokáao súwasa ímbaniye suwaná

⁶ Ísu séna mare'mare'-únámbá tiyáánúrapa'-aempa'a nompímbá túwéwana kumína'a mófáá'a tóráaro súwasa wemó súnten-umba sáwífa'-mofaa'a torówana mindómpín-táómpimba ímba kanaa'á máraáraantamba éna ówitowa'a

⁷ kemá Pitaantafe'a sé'a epínda Fasi'aénkón-iye séwánana Pítaa mináái iséna kisaumo maíndasafena paákákén-únánkwátóimo faú'maromba minúnánkwátói maimái úmaena nompín-táómba tuwéna nompímbá ásáfena nonáwáífa'a kúwana

⁸ nonáwái ewaa'á wérowata fí'on-kwaasisa
mindómpín-táómba maimaéta mare'mare'-
únámbá tafisímaeta kówándasa

⁹ nonáwáífa'o ásáfaawandasa iyamá
wégowana mófáá'wara tónkwará'á wéagauwata
awánááwánanasa

¹⁰ Ísu séna tóráám-bofaa'a tuwímbai maimaé'a
teró súwana

¹¹ Sáímoni Pítaa nompín-táómpimba iyátena
mare'mare'-únámbá tafisímaena nonáwáífa'a
mámarowana óraa'-mofaa'a 153 mofaa'a wéna
sáwífa'-mofaa'a wérombanifo mare'mare'-
únámbá ímba tararówana tafisímaena
nonáwáífa'a mámarowana

¹² Ísu simásimenasa séna tamandaaró súwata
nááwa'ono séta áísai ónae séta ówándasa ímba
áísai eta Fasi'aénkó iyé-ímáyáá ówánanasa

¹³ Ísu mófáá'wara tónkwará'á maimáísa
símakaiye.

¹⁴ Ísu pukáimpinkemba iyáfasinkena kae'-í'a
paápé uréna kaumbogóntá aneká awánaraumne.

*Ísu Pítaantafena kesí waásiya'a káráwiyuwomo
siyáin-aaí.*

¹⁵ Tómbá násúwówana Ísuma Sáímoni
Pítaantafena séna Yónin-ááninko Sáímoniyo.
Miwí iyáákewa enarumbá wésimeno súwana
séna ewé Fasi'aénkóo en-ímáyáámó únda é'a
suwánaraane súwana Ísu séna kesí sipisípi-
araaka'a káráwiyuwo séna

¹⁶ aneká'á Ísu áísai ena séna Yónin-ááninko
Sáímoniyo. Ken-ímáyáá wéono súwana séna ewé
Fasi'aénkóo en-ímáyáámó únda é'a suwánaraane
súwana Ísu séna kesí sipisípiya'a káráwiyuwo séna

¹⁷ kaumbo-í'a Ísu áísai ena séna Yónin-ááninko Sáímoniyo. Ken-ímáyáá wéono súwana kaumbo-í'a áísai ena súntafena Pítaan-arunko umbaí tówana séna Fasi'aénkóo seyaafá-tántáá'á é'a awánaraandasafe en-ímáyáámó úndawara'a é'a suwánaraane súwana Ísu séna kesí sipisípiya'a káráwiyuwo.

¹⁸ Érai'a simáme'a sune. Emá aú-waasi méraanda po ení unáánkwátói ane'maké ení imáyáafinkemba úwoi wénompo waurámbó kéma enayáámba fárútuwenasa ímbo embó arááímo táíndafa'a máankanaawe Ísu séna

¹⁹ minááímó súmba Pítaamo miyáumai puwéna mindá Maníkón-áwí'a mósá maráínone séna Pítaantafena séna kesirááíma wauwó siyáíye.

Ísunte Yóninte-taai.

²⁰ Ísu Pítaantafena súwana Pítaa kowaeréna moóráwigomba awánarai. Ááéma tómbó nopa'á Ísuni ewaa'á ména séna Fasi'aénkóo nááwa ení pintaru'-wáásí íníyo siyáiwaimba

²¹ Pítaa kowaeréna awánéna Ísumba áísai ena séna Fasi'aénkóo minkwáásíndó súwana

²² Ísu séna kemó sé'ó wemá úwoi maambárará'á méraina'a kemá kumónaumnemo sendamá ímba endén-ifo kendén-íye. Emá kesirááíma wauwó Ísu súwasa

²³ wení kísau-waasi ímba kawé'-úmai ísónkakemba sésa wemá ímba puwíníye sésa simátíma'mae kuwaná Ísu miyán-áái ímba siyáímbanifo wemá úwoi méraina'a kemó kumónaumnemo sendamá ímba endén-íye Ísu siyáíye.

24 Ímba puwíníyemo siyáan-kwaasi kemá Yóni úne. Mináái simátime'a aúfáifimba agaisuwaúnda mináái érai'-aain-iye.

25 Ísumo maiyáin-kisau tuwímbai agaé'a tuwímbai ímba agaiyáunda pó'a seyaafá'ó agaisuwé'o é'a seyaafá'-márámá faráátasuwaunafo sé'a sune.

Kemá Yóni súnda-aai tai'áíye.

Aú-aaí símai kááísamakain-aaí
The New Testament in the Awiyaana language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Awiyaana

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Awiyaana

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-08-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

0dda5aa4-c019-59cf-b9ee-e1fd4762d49c